

Konačni tekst
siječanj, 2020.

*International Ethics Standards Board
for Accountants®*

**Izmjene i dopune Dijela 4B.
Kodeksa etike za potrebe
usklađivanja s pojmovima i
konceptima iz Međunarodnog
standarda za angažmane s
izražavanjem uvjerenja 3000
(izmijenjen)**



International
Ethics Standards
Board for Accountants®



International
Ethics Standards
Board for Accountants®

Ovaj dokument je izradio i odobrio [International Ethics Standards Board for Accountants®](#) (IESBA®).

O IESBA odboru

IESBA (hrv. Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe) je neovisno tijelo za donošenje standarda. Cilj IESBA je služiti javnom interesu donošenjem standarda etike, uključujući zahtjeve vezane uz neovisnost revizora, kojima se nastoji kroz sveobuhvatan, globalno primjenjiv [International Code of Ethics for Professional Accountants \(including International Independence Standards\)](#) (hrv. „Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti“) (u daljem tekstu: Kodeks) za sve profesionalne računovođe podići prag etičkog ponašanja i praksi.

IESBA vjeruje da postojanje jedinstvenog skupa etičkih standarda visoke kvalitete poboljšava kvalitetu i dosljednost usluga profesionalnih računovođa i tako doprinosi povećanju razine pouzdanja i povjerenja javnosti u računovodstvenu profesiju. U službi javnog interesa, IESBA svoje standarde donosi primajući savjete [IESBA Consultative Advisory Group](#) (CAG) (hrv. Konzultativna savjetodavna grupa) i pod nadzorom [Public Interest Oversight Board](#) (PIOB) (hrv. Javni odbor za nadzor).

Ovaj tekst odobrio je PIOB, koji je zaključio da je dokument izrađen sukladno za to predviđenom postupku uz primjereno uvažavanje javnog interesa.

Strukture i postupke koji pomažu rad IESBA podržava International Federation of Accountants® (IFAC®).

Copyright © siječanj, 2020. International Federation of Accountants IFAC. Sva prava pridržana. Za informacije o autorskim pravima, zaštitnim znakovima i dopuštenjima za korištenje vidjeti [105. stranicu](#) dokumenta.

Nakladnik
HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA
Zagreb, Radnička cesta 52/V
web: www.revizorska-komora.hr
e-mail: hrk@revizorska-komora.hr
tel. +385 1 4649 618

Za nakladnika
Berislav Horvat

Odbor za revizijske standarde i profesionalnu etiku:
Mirela Copot Marjanović, Joško Džida, Jeni Krstičević, Zvonimir Madunić
Michaela Tomičić, Marina Tonžetić, Ivana Turjak Čebihin

Prijevod
Hrvatska revizorska komora
Zagreb, Radnička cesta 52/V

ISBN:
978-953-8153-14-3

Zagreb, siječanj 2021.

**IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA
POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I
KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA
ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000
(IZMIJENJEN)**

SADRŽAJ

ODJELJAK 900.	6
ODJELJAK 905.	13
ODJELJAK 906.	16
ODJELJAK 907.	17
ODJELJAK 910.	18
ODJELJAK 911.	21
ODJELJAK 920.	23
ODJELJAK 921.	25
ODJELJAK 922.	28
ODJELJAK 923.	29
ODJELJAK 924.	30
ODJELJAK 940.	32
ODJELJAK 950.	34
ODJELJAK 990.	38
DATUM STUPANJA NA SNAGU	54

ODJELJAK 900.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

Uvod

Opće odredbe

- 900.1. Ovaj dio primjenjuje se na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije i angažmani uvida. Primjeri takvih angažmana su:
- izražavanje uvjerenja o ključnim pokazateljima uspješnosti subjekta;
 - izražavanje uvjerenja o subjektovom pridržavanju zakona i regulative;
 - izražavanje uvjerenja o uspješnosti javnih tijela temeljem kriterija uspješnosti kao što je dobivena vrijednost za uloženi novac;
 - izražavanje uvjerenja o učinkovitosti sustava unutrašnjih kontrola subjekta;
 - izražavanje uvjerenja o izvještaju subjekta o emisijama stakleničkih plinova i revizija određenih elemenata, konta ili stavki financijskog izvještaja.
- 900.2. U ovom dijelu pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na pojedince profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.
- 900.3. MSKK 1. zahtijeva od društva uspostavu politika i postupaka koji će mu pružiti razumno uvjerenje da društvo, njegovo osoblje i, ako je primjenjivo, druge osobe koje podliježu zahtjevu neovisnosti održavaju neovisnost ako to zahtijevaju relevantni standardi etike. Povrh toga, MSIU-ovi i MRevS-ovi uređuju odgovornosti angažiranih partnera i timova na razini angažmana. Raspodjela odgovornosti unutar društva ovisit će o njegovoj veličini, strukturi i organizaciji. Mnoge odredbe dijela 4B. ne propisuju konkretne odgovornosti za svakog pojedinca u društvu u odnosu na radnje koje se tiču neovisnosti, već se umjesto toga služe pojmom 'društvo' u svrhu lakšeg pozivanja. Društva dodjeljuju odgovornost za konkretnu radnju konkretnim pojedincima ili grupi pojedinaca (kao što je tim za izražavanje uvjerenja), u skladu s MSKK1. Dodatno, svaki profesionalni računovođa za sebe i dalje odgovara za pridržavanje svih odredbi koje se primjenjuju na njegove poslove, interese ili odnose.
- 900.4. Neovisnost je povezana s temeljnim načelima objektivnosti i integriteta i čine je:
- (a) neovisnost mišljenja – stanje svijesti koje omogućava izražavanje zaključaka bez podlijevanja utjecajima koji kompromitiraju profesionalnu prosudbu, što osobi omogućuje djelovanje s integritetom, objektivno i s profesionalnim skepticizmom;
 - (b) neovisnost u nastupu – izbjegavanje činjenica i okolnosti koje su dovoljno značajne da bi razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da je kompromitiran integritet, objektivnost ili profesionalni skepticizam društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja.
- Svako opisivanje osobe ili društva kao 'neovisnih' u ovom dijelu znači da su postupili u skladu s odredbama ovog dijela.

- 900.5. Kod obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja, Kodeks zahtijeva od društava pridržavanje temeljnih načela i neovisnost. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji pokazuju na koji način treba primijeniti konceptualni okvir kako bi se očuvala neovisnost prilikom obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida. Konceptualni okvir iz odjeljka 120. primjenjuje se na neovisnost na isti način kao i na temeljna načela iz odjeljka 110.
- 900.6. Ovaj dio opisuje:
- (a) činjenice i okolnosti, uključujući profesionalne aktivnosti, interese i odnose, koje stvaraju ili bi mogli stvoriti prijetnje neovisnosti;
 - (b) potencijalne radnje, uključujući mjere zaštite, koje bi mogle biti primjerene za razrješavanje takvih prijetnji; i
 - (c) određene situacije u kojima prijetnje nije moguće eliminirati ili nema mjera zaštite koje bi ih reducirale na prihvatljivu razinu.

Opis drugih angažmana s izražavanjem uvjerenja

- 900.7. Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja, društvo ima za cilj pribaviti dovoljno primjerenih dokaza kako bi moglo izraziti zaključak koji je oblikovan tako da poveća razinu povjerenja namjeravanih korisnika (osim odgovorne strane) u informacije o predmetnom pitanju. MSIU 3000 (izmijenjen) opisuje elemente i ciljeve angažmana s izražavanjem uvjerenja koji se izvodi sukladno tom Standardu, dok Okvir za izražavanje uvjerenja daje opći opis angažmana s izražavanjem uvjerenja. Angažman s izražavanjem uvjerenja može biti angažman potvrđivanja ili izravni angažman.
- 900.8. U ovom dijelu pojam „angažman s izražavanjem uvjerenja“ odnosi se na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida.

Izvešća s ograničenim korištenjem i distribucijom

- 900.9. Izvešće s izražavanjem uvjerenja moglo bi uključivati ograničenja korištenja i distribucije. Ako ih uključuje i ako su zadovoljeni uvjeti iz odjeljka 990., onda se zahtjevi u pogledu neovisnosti u ovom dijelu mogu modificirati na način predviđen odjeljkom 990.

Angažmani revizije i uvida

- 900.10. Standardi neovisnosti za angažmane revizije i uvida navedeni su u dijelu 4A. – Neovisnost *kod angažmana revizije i uvida*. Ako društvo obavlja i angažman s izražavanjem uvjerenja i angažman revizije ili uvida za istog klijenta, na društvo, umreženo društvo i članove revizijskog tima ili tima za uvid i dalje se primjenjuju zahtjevi iz dijela 4A.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z900.11.** Društvo koje obavlja angažman s izražavanjem uvjerenja će biti neovisno o klijentu angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 900.11.P1. Za potrebe ovog dijela, klijent usluge izražavanja uvjerenja u angažmanu s izražavanjem uvjerenja je odgovorna strana a kod angažmana potvrđivanja i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju (koja može biti istovremeno i odgovorna strana).
- 900.11.P2. Strane uključene u angažman s izražavanjem uvjerenja mogu imati različite uloge i utjecati na primjenu odredbi ovog dijela o neovisnosti. Kod većine angažmana potvrđivanja, odgovorna strana i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju je ista osoba. Ovo uključuje i okolnosti kada odgovorna strana uključi drugu stranu radi mjerenja ili ocjenjivanja odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na određene kriterije (mjeritelja ili procjenitelja) a sama odgovorna strana preuzme odgovornost i za informacije o predmetnom pitanju i za odnosno predmetno pitanje. Postoji, međutim, mogućnost da odgovorna strana ili strana koja angažira imenuje treću stranu radi izrade informacija o predmetnom pitanju temeljeno na tome da će ta strana preuzeti i odgovornost za informacije o predmetnom pitanju. U takvom slučaju, i odgovorna strana i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju se za potrebe ovog dijela smatraju klijentima usluga izražavanja uvjerenja.
- 900.11.P3. Pored odgovorne strane i, kod angažmana potvrđivanja, strane koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju, uz angažman se mogu vezivati i treće strane, kao što je strana koja angažira ili strana koja djeluje u svojstvu mjeritelja ili procjenitelja, a koja nije strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju. U takvim okolnostima, konceptualni okvir zahtijeva od profesionalnog računovođe identificiranje i procjenu prijetnji temeljnim načelima koje su stvorene bilo kakvim interesima ili odnosima s takvim stranama, uključujući i pitanje postoje li sukobi interesa iz odjeljka 310.
- Z900.12.** Društvo je dužno primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificiralo, procijenilo i postupalo s prijetnjama neovisnosti u vezi s angažmanima s izražavanjem uvjerenja.

Više odgovornih strana i strana koje preuzimaju odgovornost za informacije o predmetnom pitanju

- 900.13.P1. Kod određenih angažmana s izražavanjem uvjerenja, bez obzira radi li se o angažmanima potvrđivanja ili izravnim angažmanima, može postojati više odgovornih strana, odnosno, kod angažmana potvrđivanja, može postojati više strana koje preuzimaju odgovornost za informacije o predmetnom pitanju. Prilikom utvrđivanja je li kod takvih angažmana potrebno primijeniti odredbe ovog dijela na svaku pojedinačnu odgovornu stranu ili na svaku pojedinačnu stranu koja preuzima odgovornost za informacije o predmetnom pitanju, društvo može uzeti u obzir nekoliko pitanja. Ova pitanja uključuju bi li interes ili odnos između društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja i određene odgovorne strane ili strane koja preuzima odgovornost za informacije o predmetnom pitanju mogao stvoriti prijetnju neovisnosti koja nije beznačajna i zanemariva u kontekstu informacija o predmetnom pitanju. Kod tog utvrđivanja će se razmotriti i čimbenici kao što su:
- (a) značajnost odnosnog predmetnog pitanja ili informacija o predmetnom pitanju za koje određena strana odgovara u kontekstu cjelokupnog angažmana s izražavanjem uvjerenja; i
 - (b) stupanj javnog interesa u vezi s danim angažmanom.

Ako društvo utvrdi da je prijetnja nastala uslijed postojanja takvog interesa ili odnosa sa određenom stranom beznačajna i zanemariva, ne mora nužno primijeniti sve odredbe ovog odjeljka na tu stranu.

Umrežena društva

- Z900.14.** Ako društvo zna ili ima razloga vjerovati da interesi i odnosi umreženog društva stvaraju prijetnju neovisnosti društva, ono će procijeniti i postupiti s takvom prijetnjom.

900.14. P1. Odredbe o umreženim društvima nalaze se u točkama od 400.50. P1. do 400.54. P1

Povezani subjekti

- Z900.15.** Ako je timu za izražavanje uvjerenja poznato ili ima razloga vjerovati da odnosi ili okolnosti koje se tiču bilo kog povezanog subjekta klijenta usluga izražavanja uvjerenja mogu utjecati na ocjenu neovisnosti društva od klijenta, obuhvatit će i taj povezani subjekt prilikom identificiranja, procjene i postupanja s prijetnjama neovisnosti.

[Točke od 900.16. do 900.29. namjerno su izostavljene.]

Razdoblje u kojem se zahtijeva održati neovisnost

- Z900.30.** Neovisnost, koju zahtijeva ovaj dio, mora se održati tijekom:

- (a) trajanja angažmana; i
- (b) razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju.

900.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kada tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana, a završava kada se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kada jedna strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja, ovisno koje od toga pada kasnije.

Z900.31. Ako subjekt postane klijent usluga izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja koji je obuhvaćeno informacijama o predmetnom pitanju o kojima društvo treba izraziti zaključak, društvo će utvrditi stvaraju li bilo kakve prijetnje neovisnosti:

(a) financijski ili poslovni odnosi s klijentom usluga izražavanja uvjerenja koji su postojali tijekom ili nakon razdoblja koje je obuhvaćeno informacijama o predmetnom pitanju, ali prije prihvaćanja angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili

(b) usluge koje su ranije pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Z900.32. Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu usluga izražavanja uvjerenja pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju, ali prije nego tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja ako ta usluga ne bi bila dopuštena tokom trajanja angažmana. U takvim okolnostima, društvo je dužno procijeniti i razriješiti svaku prijetnju neovisnosti koju je usluga stvorila. Kada prijetnje nisu na prihvatljivoj razini, društvo će prihvatiti angažman samo ako se reduciraju na prihvatljivu razinu.

900.32. P1. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod rješavanja takvih prijetnji uključuju:

- korištenje profesionalnih osoba koja nisu članovi tima za izražavanje uvjerenja radi pružanja usluge;
- uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi obavljanja provjere obavljenog posla koji se tiče izražavanja uvjerenja i posla koji se ne tiče izražavanja uvjerenja, ovisno što je primjereno.

Z900.33. Ako pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja koja ne bi bila dopuštena tijekom trajanja angažmana nije završeno i nije ga praktično moguće završiti ili prekinuti prije početka pružanja profesionalnih usluga u vezi s angažmanom s izražavanjem uvjerenja, društvo će taj angažman prihvatiti samo ako:

(a) društvo bude sigurno da:

(i) će pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja biti dovršeno u najkraćem roku; ili

(ii) je klijent dogovorio prijenos pružanja te usluge na drugog pružatelja usluga u kratkom roku;

(b) društvo primjenjuje mjere zaštite kad je potrebno tijekom trajanja pružanja usluge; i

(c) društvo o ovom pitanju razgovara s osobama nadležnim za upravljanje.

[Točke od 900.34. do 900.39. namjerno su izostavljene.]

Opće dokumentiranje neovisnosti kod angažmana s izražavanjem uvjerenja

Z900.40. Društvo je dužno dokumentirati zaključke u vezi s pridržavanjem odredbi ovog dijela i bit svih relevantnih obavljenih razgovora koji podupiru te zaključke, osobito:

(a) ako se za razrješavanje prijetnje koriste mjere zaštite, društvo će dokumentirati vrstu prijetnje i mjere zaštite koje su uspostavljene ili koje se primjenjuju; i

(b) ako je prijetnja zahtijevala detaljnu analizu a društvo je zaključilo da je već na prihvatljivoj razini, društvo će dokumentirati vrstu prijetnje i obrazloženje za svoj zaključak.

900.40. P1. Dokumentacija osigurava dokaze za prosudbe koje je društvo donijelo kod formiranja zaključaka u vezi s pridržavanjem odredbi ovog dijela. Nepostojanje dokumentacije, međutim, samo po sebi nije dokaz o tome je li društvo uzelo u obzir određeno pitanje ili o tome je li društvo neovisno.

[Točke od 900.41. do 900.49. namjerno su izostavljene.]

Povreda odredbe o neovisnosti kod angažmana s izražavanjem uvjerenja

Ako društvo identificira povredu

Z900.50. Ako zaključi da je došlo do povrede zahtjeva iz ovog dijela, društvo je dužno:

- (a)** prekinuti, suspendirati ili ukloniti interes ili odnos koji je doveo do povrede;
- (b)** procijeniti značaj povrede i njen utjecaj na objektivnost društva i njegovu sposobnost izdavanja izvješća s izražavanjem uvjerenja; i
- (c)** odlučiti je li moguće poduzeti određene radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede.

Kod donošenja ove odluke, društvo će koristiti profesionalnu prosudbu i uzeti u obzir bi li razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da će objektivnost društva biti kompromitirana i da, prema tome, društvo neće moći izdati izvješće s izražavanjem uvjerenja.

Z900.51. Ako društvo utvrdi da nije moguće poduzeti radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede, čim prije će obavijestiti stranu koja ga je angažirala ili osobe nadležne za upravljanje, ovisno što je primjereno. Društvo će također poduzeti neophodne korake za prekid angažmana s izražavanjem uvjerenja u skladu sa svim primjenjivim zakonskim ili regulatornim zahtjevima.

Z900.52. Ako društvo utvrdi da je moguće poduzeti radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede, dužno je o povredi i radnjama koje je poduzelo ili koje predlaže razgovarati sa stranom koja ga je angažirala ili s osobama nadležnim za upravljanje, ovisno što je primjereno. Društvo će razgovor o povredi odredbi i predloženim radnjama obaviti pravovremeno, uzimajući u obzir okolnosti angažmana i same povrede.

Z900.53. Ako se strana koja je angažirala društvo ili osobe nadležne za upravljanje ne suglase o tome da radnje koje društvo predlaže u skladu s točkom Z900.50.(c) adekvatno razrješuju posljedice povrede, društvo će poduzeti neophodne korake za prekid angažmana s izražavanjem uvjerenja u skladu sa svim primjenjivim zakonskim ili regulatornim zahtjevima.

Dokumentiranje

- Z900.54.** Postupajući u skladu s zahtjevima točaka od Z900.50. do Z900.53., društvo će dokumentirati:
- (a) povredu;
 - (b) poduzete radnje;
 - (c) glavne donesene odluke; i
 - (d) sva pitanja o kojima je razgovarano sa stranom koja je angažirala društvo ili s osobama nadležnim za upravljanje.
- Z900.55.** Ako nastavi raditi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja, društvo će dokumentirati:
- (a) zaključak o tome da, prema profesionalnoj prosudbi društva, njegova objektivnost nije kompromitirana; i
 - (b) obrazloženje zašto su poduzete radnje adekvatno razriješile posljedice povrede odredbi omogućavajući društvu izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja.

ODJELJAK 905.

NAKNADE

Uvod

- 905.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120 kako bi identificirala, procijenila i postupala u odnosu na prijetnje neovisnosti.
- 905.2. Vrsta i razina naknada i drugih vrsta kompenzacija mogle bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Naknade – relativna visina

- 905.3. P1. Ako ukupan iznos naknada koje je društvo izražavajući zaključak u sklopu angažmana s izražavanjem uvjerenja ostvarilo od jednog klijenta usluga izražavanja uvjerenja predstavlja velik dio svih naknada tog društva, ovisnost o tom klijentu i zabrinutost da ga se ne izgubi stvaraju prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti.
- 905.3. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- operativnu strukturu društva;
 - je li društvo etablirano ili je novo;
 - kvalitativna i/ili kvantitativna važnost klijenta za društvo;
- 905.3. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti je povećanje broja klijenata društva kako bi se smanjila ovisnost o određenom klijentu usluga izražavanja uvjerenja.
- 905.3. P4. Prijetnja temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti također nastaje ako naknade koje društvo ostvaruje od jednog klijenta usluga izražavanja uvjerenja predstavljaju velik udio prihoda od klijenata pojedinog partnera.
- 905.3. P5. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite za razrješavanje takvih prijetnji temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti uključuju:
- povećanje broja klijenata partnera kako bi se smanjila ovisnost o tom klijentu usluga izražavanja uvjerenja;
 - uključivanje primjerenog kontrolora koji nije bio član tima za izražavanje uvjerenja radi obavljanja provjere obavljenog posla.

Dospjele naknade

- 905.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako značajan dio naknada nije naplaćen prije izdavanja izvješća s izražavanjem uvjerenja, ako postoji, za sljedeće razdoblje. U pravilu se očekuje da društvo zahtijeva plaćanje takvih naknada prije izdavanja izvješća. Zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 911. koji se odnose na zajmove i garancije mogli bi se primijeniti i u situacijama u kojima postoje takve nenaplaćene naknade.
- 905.4. P2. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:
- djelomičnu naplatu dospjelih naknada;
 - uključivanje primjerenog kontrolora koji nije sudjelovao u angažmanu s izražavanjem uvjerenja radi provjere obavljenog posla.
- Z905.5.** Ako klijent usluga izražavanja uvjerenja u dužem razdoblju ne plati značajan dio naknada, društvo će odlučiti o tome:
- (a) jesu li dospjele naknade ekvivalent zajma klijentu; i
- (b) je li primjereno da društvo bude ponovo imenovano ili da nastavi angažman s izražavanjem uvjerenja.

Uvjetovane naknade

- 905.6. P1. Uvjetovane naknade su naknade koje se obračunavaju na unaprijed određenu osnovicu povezanu s ishodom transakcije ili rezultatima pruženih usluga. Uvjetovana naknada koju društvo zaračunava putem posrednika je primjer neizravne uvjetovane naknade. U smislu ovog odjeljka, naknada se ne smatra uvjetovanom ako ju je odredio sud ili drugo tijelo javne uprave.
- Z905.7.** Društvo neće zaračunavati, izravno ili neizravno, uvjetovanu naknadu za angažman s izražavanjem uvjerenja.
- Z905.8.** Društvo neće zaračunavati, izravno ili neizravno, uvjetovanu naknadu za usluge bez izražavanja uvjerenja pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja ako ishod usluge bez izražavanje uvjerenja i, u skladu s tim, iznos naknade, ovisi o budućoj ili sadašnjoj prosudbi u vezi s pitanjem koje je značajno za informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 905.9. P1. Točke Z905.7. i Z905.8 zabranjuju društvu stupanje u određene aranžmane s uvjetovanom naknadom s klijentom usluga izražavanja uvjerenja. Čak i u slučajevima u kojima određeni dogovor s uvjetovanom naknadom nije isključen, ako se klijentu usluga izražavanja uvjerenja pružaju usluge bez izražavanja uvjerenja, i dalje bi moglo doći do nastanka prijetnje temeljem osobnih interesa.

905.9. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine prijetnje uključuju:

- raspon mogućih iznosa naknade;
- odlučuje li primjereno tijelo o ishodu o kojem naknada ovisi;
- obavještanje namjeravanih korisnika o usluzi koju je društvo obavilo i osnovi za naknadu;
- vrstu usluge;
- učinak događaja ili transakcije na informacije o predmetnom pitanju.

905.9. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:

- uključivanje primjerenog kontrolora koji nije sudjelovao u pružanju usluga bez izražavanja uvjerenja radi provjere relevantnog posla vezanog uz izražavanje uvjerenja;
- unaprijed pribaviti pisani ugovor s klijentom o osnovi za naknadu.

ODJELJAK 906.

DAROV I UGOŠĆIVANJE

Uvod

- 906.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti .
- 906.2. Prihvaćanje darova i ugošćivanja od klijenta usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

- Z906.3.** Društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja neće prihvatiti darove i ugošćivanja od klijenta usluga izražavanja uvjerenja osim ako su zanemarive i beznačajne vrijednosti.
- 906.3. P1. Ako društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja ponudi ili od njega primi poticaje, primjenjuju se zahtjevi i materijali iz odjeljka 340. i nepostupanje u skladu s tim zahtjevima moglo bi stvoriti prijetnje neovisnosti.
- 906.3. P2. Zahtjevi iz odjeljka 340. u vezi s nuđenjem ili prihvaćanjem poticaja ne dopuštaju društvu ili članu tima za izražavanje uvjerenja prihvaćanje darova i ugošćivanja koji su ponuđeni s namjerom neprimjerenog utjecanja na postupanje druge osobe čak i ako su zanemarive i beznačajne vrijednosti.

ODJELJAK 907.

POSTOJEĆI ILI IZGLEJNI SUDSKI SPOROVİ

Uvod

- 907.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 907.2. Ako dođe do sudskog spora s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili se on čini vjerojatnim, stvaraju se prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Materijali za primjenu

Opće odredbe

- 907.3. P1. Odnos između klijentovog menadžmenta i članova tima za izražavanje uvjerenja mora karakterizirati potpuna iskrenost i potpuno otkrivanje informacija o svim aspektima poslovanja klijenta. Postojeći ili izgledni sudski spor između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja mogao bi ih dovesti u suprotstavljene pozicije. Takve suprotstavljene pozicije mogle bi utjecati na spremnost menadžmenta za otkrivanje svih informacija i stvoriti prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti.
- 907.3. P2. Čimbenici koji su značajni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- značajnost sudskog spora;
 - odnosi li se spor na prethodni angažman s izražavanjem uvjerenja.
- 907.3. P3. Ako se spor tiče člana tima za izražavanje uvjerenja, primjer radnje kojom bi se mogle ukloniti takve prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti je isključivanje te osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 907.3. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite u razrješavanju takvih prijetnji temeljem osobnih interesa i zastrašenosti je uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere obavljenog posla.

ODJELJAK 910.

FINANCIJSKI INTERESI

Uvod

- 910.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 910.2. Držanje financijskog interesa u klijentu usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i daje materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 910.3. P1. Financijski interes moguće je držati izravno ili neizravno preko posrednika kao što su zajednički investicijski modus, zaklada ili fond. Ako krajnji korisnik interesa ima kontrolu nad tim posrednikom ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima, Kodeks takav financijski interes definira kao izravan. Nasuprot tome, ako krajnji korisnik nema kontrolu nad posrednikom ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima, Kodeks takav interes definira kao neizravan.
- 910.3. P2. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa. Za potrebe utvrđivanja toga je li financijski interes značajan nekoj osobi u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.
- 910.3. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine prijetnje temeljem osobnih interesa nastale kao rezultat držanja financijskog interesa u klijentu usluga izražavanja uvjerenja uključuju:
- ulogu osobe koja ima financijski interes;
 - je li financijski interes izravan ili neizravan;
 - značajnost financijskog interesa.

Financijski interesi koje imaju društvo, članovi tima za izražavanje uvjerenja i članovi njihovih najužih obitelji

- Z910.4.** Izravni financijski interes ili značajan neizravni financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja neće imati:
- (a) društvo; ili
- (b) član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član njegove najuže obitelji.

Financijski interesi u subjektu koji kontrolira klijenta usluga izražavanja uvjerenja

- Z910.5.** Ako subjekt ima interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji mu daje kontrolu nad tim klijentom a klijent je značajan subjektu, društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće imati izravne ili značajne neizravne financijske interese u tom subjektu.

Financijski interesi koje osoba drži u svojstvu skrbnika

Z910.6 Točka Z910.4. se također primjenjuje i na financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji se drži u skrbništvu u kome je društvo ili druga osoba skrbnik, osim ako:

- (a) skrbnik, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe ili društvo nisu krajnji korisnici skrbništva;
- (b) interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji se drži skrbništvom nije značajan za skrbništvo;
- (c) skrbništvom se ne može značajno utjecati na klijenta usluga izražavanja uvjerenja; i
- (d) skrbnik, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe i društvo ne mogu značajno utjecati na odluku o ulaganju koja uključuje financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Nenamjerno stečeni financijski interesi

Z910.7. Ako društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe stekne izravni financijski interes ili značajan neizravni financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja putem nasljeđivanja, darovanja, spajanja ili u sličnim okolnostima, a držanje tog interesa inače ne bi bilo dopušteno u skladu s ovim odjeljkom:

- (a) ako je interes steklo društvo, ono će odmah otuđiti taj financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan; ili
- (b) ako je interes stekao član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe, on će odmah otuđiti taj financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan.

Financijski interesi – ostale okolnosti

Uža obitelj

910.8. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako je članu tima za izražavanje uvjerenja poznato da član njegove uže obitelji ima izravan financijski interes ili značajan neizravan financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

910.8. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takve prijetnje uključuju:

- prirodu odnosa između člana tima za izražavanje uvjerenja i člana njegove uže obitelji;
- je li financijski interes izravan ili neizravan;
- značajnost financijskog interesa za člana uže obitelji.

910.8. P3. Primjeri radnji kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa uključuju:

- da član uže obitelji čim prije je to praktično izvodivo otuđi ukupan financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan;
- isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa je uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja.

Drugi pojedinci

910.8. P5. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako je članu tima za izražavanje uvjerenja poznato da financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja imaju pojedinci kao što su:

- partneri i profesionalni zaposlenici društva, osim onih kojima točka Z910.4. eksplicitno zabranjuje držanje takvih financijskih interesa, ili članovi njihovih najužih obitelji;
- osobe koje imaju bliski osobni odnos sa članom tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P6. Primjer radnje kojom bi se mogla eliminirati takva prijetnja temeljem osobnih interesa je isključivanje člana tima s osobnim odnosom iz tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P7. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:

- isključivanje člana tima za izražavanje uvjerenja iz donošenja svih značajnih odluka u vezi s angažmanom s izražavanjem uvjerenja;
- uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja

ODJELJAK 911.

ZAJMOVI I GARANCIJE

Uvod

- 911.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 911.2. Zajam ili garancija za zajam uzeti od ili dani klijentu usluga izražavanja uvjerenja mogli bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 911.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' zajma ili garancije. Kod utvrđivanja jesu li zajam ili garancija značajni za neku osobu, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednost imovine osobe i članova njene najuže obitelji.

Davanje zajmova i garancija klijentu usluga izražavanja uvjerenja

- Z911.4.** Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće davati zajmove ili garancije za zajmove klijentu usluga izražavanja uvjerenja osim ako su taj zajam ili garancija beznačajni:

- (a) društvu ili osobi koja daje zajam ili garanciju, ovisno što je primjenjivo; i
- (b) klijentu.

Zajmovi i garancije od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija

- Z911.5.** Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće prihvatiti zajam ili garanciju za zajam od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija osim ako je taj zajam ili garancija dobivena u redovnom postupku i pod redovnim uvjetima
- 911.5. P1. Zajmovi uključuju, na primjer, hipotekarne kredite, dopušteno prekoračenje po računima, kredite za kupnju automobila i dopušteno prekoračenje po karticama.
- 911.5. P2. Čak i ako društvo zajam od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija dobije po redovnom postupku i pod redovnim uvjetima, zajam bi ipak mogao stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ako je značajan klijentu ili društvu koje ga prima.
- 911.5. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja prijetnje temeljem osobnih interesa je da primjereni kontrolor, koji nije član tima za izražavanje uvjerenja i dolazi iz umreženog društva koje nije krajnji korisnik zajma, obavi provjeru obavljenog posla.

Depoziti ili brokerski računi

Z911.6. Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće imati depozite ili brokerski račun kod klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka, brokerska kuća ili slična institucija, osim ako te depozite ili račune imaju pod redovnim komercijalnim uvjetima.

Zajmovi i garancije od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji nije banka ili slična institucija

Z911.7. Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće primiti zajam ili garanciju zajma od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji nije banka ili slična institucija, osim ako je taj zajam ili garancija beznačajan:

- (a) društvu ili osobi koja prima zajam ili garanciju, kako je primjenjivo; i
- (b) klijentu.

ODJELJAK 920.

POSLOVNI ODNOSI

Uvod

- 920.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 920.2. Bliski poslovni odnos s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili njegovim menadžmentom mogao bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 920.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa i 'važnost' poslovnog odnosa. Kod utvrđivanja je li financijski interes značajan nekoj osobi, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.
- 920.3. P2. Primjeri bliskih poslovnih odnosa koji su proizašli iz komercijalnog odnosa ili zajedničkog financijskog interesa uključuju:
- držanje financijskog interesa u zajedničkom pothvatu s klijentom usluge izražavanja uvjerenja ili s vlasnikom koji ima kontrolu, direktorom ili odgovornom osobom ili drugom osobom koja obavlja poslove višeg menadžmenta za klijenta;
 - dogovore da se jedna ili više usluga ili proizvoda društva i jedna ili više usluga ili proizvoda klijenta plasiraju na tržište u paketu uz navođenje obiju strana;
 - dogovore u vezi s distribucijom ili plasiranjem na tržište koji podrazumijevaju da društvo distribuira ili plasira proizvode ili usluge klijenta ili da klijent distribuira ili plasira proizvode ili usluge društva.

Poslovni odnosi društva, člana tima za izražavanje uvjerenja ili članova najuže obitelji

- Z920.4.** Društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja neće imati bliski poslovni odnos s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili njegovim menadžmentom osim ako je financijski interes beznačajan a poslovni odnos nevažan klijentu ili njegovom menadžmentu i društvu ili članu tima za izražavanje uvjerenja, ovisno što je primjenjivo.
- 920.4. P1. Postojanje bliskog poslovnog odnosa između klijenta usluga izražavanja uvjerenja ili njegovog menadžmenta i člana najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti.

Kupnja dobara ili usluga

- 920.5. P1. Ako društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe kupuje dobra i usluge od klijenta usluga izražavanja uvjerenja to u pravilu ne stvara prijetnju neovisnosti ako je transakcija obavljena u sklopu redovitog poslovanja i pod uobičajenim tržišnim uvjetima. Takve transakcije, međutim, mogle bi biti takve vrste ili veličine da stvaraju prijetnju temeljem osobnih interesa.
- 920.5. P2. Primjeri radnji kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa uključuju:
- eliminiranje elementa veličine ili smanjenje veličine transakcije;
 - isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.

ODJELJAK 921.

OBITELJSKI I OSOBNI ODNOSI

Uvod

- 921.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 921.2. Obiteljski ili osobni odnosi sa zaposlenicima klijenta mogli bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 921.3. P1. Prijetnju temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašenosti mogli bi stvoriti obiteljski i osobni odnosi između člana tima za izražavanje uvjerenja i direktora, službene osobe ili, ovisno o njihovoj ulozi, određenih zaposlenika klijenta usluga izražavanja uvjerenja.
- 921.3. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- odgovornosti osobe u timu za izražavanje uvjerenja;
 - ulogu člana obitelji ili druge osobe u sklopu klijenta usluga izražavanja uvjerenja, te bliskost tog odnosa.

Član najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja

- 921.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašenosti nastaje ako je član najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja zaposlenik kojemu pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.4. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- poziciju člana najuže obitelji;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.4. P3. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašenosti je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.4. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zbliženosti ili zastrašivanja je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost člana najuže obitelji.

- Z921.5.** Osoba neće sudjelovati kao član tima za izražavanje uvjerenja ako je bilo koji član njene najuže obitelji:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) kod angažmana potvrđivanja zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili
 - (c) je bio u takvoj poziciji u razdoblju koje pokriva angažman ili informacije o predmetnom pitanju.

Član uže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja

- 921.6. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti nastaje u situacijama kada je član uže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (b) zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.6. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- prirodu odnosa između člana tima s izražavanjem uvjerenja i člana uže obitelji;
 - poziciju člana uže obitelji;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.6. P3. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.6. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zastrašenosti ili zblizenosti je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da taj član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost člana uže obitelji.

Drugi bliski odnosi članova tima za izražavanje uvjerenja

- Z921.7.** Član tima za izražavanje uvjerenja mora se konzultirati u skladu s politikama i postupcima društva ako ima bliski odnos s osobom koja nije član njegove najuže ili uže obitelji a koja je:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja
- 921.7. P1. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine prijetnje temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti nastale uslijed takvog odnosa uključuju:
- prirodu odnosa između te osobe i člana tima za izražavanje uvjerenja;
 - poziciju osobe u okviru klijenta;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.

- 921.7. P2. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašivanja je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.7. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost osobe s kojom ima bliski odnos.

Odnosi partnera i zaposlenika društva

- 921.8. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti mogla bi biti rezultat osobnih ili obiteljskih odnosa između:
- (a) partnera ili zaposlenika društva koji nije član tima za izražavanje uvjerenja; i
 - (b) bilo koje od sljedećih osoba u okviru klijenta usluga izražavanja uvjerenja:
 - i. direktora ili službene osobe;
 - ii. zaposlenika klijenta u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenika klijenta u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.8. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- prirodu odnosa između partnera ili zaposlenika društva i direktora, odgovorne osobe ili zaposlenika klijenta;
 - stupanj interakcije između partnera ili zaposlenika društva s timom za izražavanje uvjerenja;
 - poziciju partnera ili zaposlenika unutar društva;
 - ulogu osobe u sklopu klijenta.
- 921.8. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite pri razrješavanju takvih prijetnji temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti uključuju:
- strukturiranje odgovornosti partnera ili zaposlenika tako da se smanji svaki potencijalni utjecaj na angažman s izražavanjem uvjerenja;
 - uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere relevantnog posla na izražavanju uvjerenja.

ODJELJAK 922.

NEDAVNI RAD ZA KLIJENTA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 922.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 922.2. Ako je član tima za izražavanje uvjerenja u nedavnoj prošlosti radio kao direktor ili odgovorna osoba ili kao zaposlenik klijenta usluga izražavanja uvjerenja, to bi moglo stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zbliženosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Rad u razdoblju obuhvaćenom izvješćem s izražavanjem uvjerenja

- Z922.3.** Tim za izražavanje uvjerenja neće uključivati osobu koja je u razdoblju obuhvaćenom izvješćem s izražavanjem uvjerenja:
- (a) bila direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (b) kod angažmana potvrđivanja bila zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Rad prije razdoblja obuhvaćenog izvješćem s izražavanjem uvjerenja

- 922.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zbliženosti mogla bi nastati ako je član tima za izražavanje uvjerenja prije razdoblja obuhvaćenog izvješćem s izražavanjem uvjerenja:
- (a) bio direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja; ili
 - (b) bio zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Na primjer, prijetnja bi nastala ako bi se u sklopu tekućeg angažmana s izražavanjem uvjerenja procjenjivala odluka koju je osoba donijela i rad koji je obavljala dok je bila zaposlena kod klijenta.

- 922.4. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:

- poziciju osobe u sklopu klijenta;
- dužinu razdoblja od kada je osoba prestala raditi za klijenta;
- ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.

- 922.4. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zbliženosti je uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja.

ODJELJAK 923.

OBAVLJANJE DUŽNOSTI DIREKTORA ILI ODGOVORNE OSOBE KLIJENTA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 923.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 923.2. Obavljanje dužnosti direktora ili odgovorne osobe klijenta usluga izražavanja uvjerenja stvara prijetnje temeljem samoprovjere i osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Obavljanje dužnosti direktora ili odgovorne osobe

- Z923.3.** Partner ili zaposlenik društva neće obavljati dužnost direktora ili odgovorne osobe klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje društvo pruža.

Obavljanje dužnosti tajnika kompanije

- Z923.4.** Partner ili zaposlenik društva neće obavljati dužnost tajnika kompanije za klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje društvo pruža, osim ako:

- (a) to izričito dopušta lokalni zakon, pravila struke ili praksa;
- (b) menadžment donosi sve odluke; i
- (c) su dužnosti i poslovi koje obavlja ograničeni na dužnosti i poslove rutinske i administrativne prirode, kao što je vođenje zapisnika sa sastanaka ili održavanje dokumentacije u vezi sa zakonskim prijavama.

- 923.4. P1. Pozicija tajnika kompanije ima različite implikacije u različitim jurisdikcijama. Poslovi tajnika mogu se kretati od administrativnih poslova (kao što su upravljanje ljudskim resursima i vođenje evidencija i registara poduzeća) do tako raznovrsnih dužnosti poput osiguravanja da se kompanija pridržava primjenjive regulative ili pružanja savjeta o pitanjima iz područja korporativnog upravljanja. U pravilu se na ovu poziciju gleda kao na poziciju koja podrazumijeva blisku povezanost sa subjektom. Prema tome, ako partner ili zaposlenik društva obavlja dužnost tajnika kompanije za klijenta usluga izražavanja uvjerenja to stvara prijetnju. (Više informacija o pružanju usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja dano je u odjeljku 950., Pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja).

ODJELJAK 924.

ZAPOŠLJAVANJE U KLIJENTU USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 924.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 924.2. Postojanje zapošljavanja u klijentu usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 924.3. P1. Prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti mogla bi nastati ako su sljedeće osobe bile član tima za izražavanje uvjerenja ili partner u društvu:
- direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Ograničenja za bivše partnere ili članove timova za izražavanje uvjerenja

- Z924.4.** Ako je bivši partner ili bivši član tima za izražavanje uvjerenja prešao raditi za klijenta usluga izražavanja uvjerenja na poslovima:

- (a) direktora ili odgovorne osobe; ili
- (b) zaposlenika u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenika u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja;

ta osoba neće nastaviti sudjelovati u poslovnim ili profesionalnim aktivnostima društva.

- 924.4. P1. Čak i ako je neka od osoba iz točke Z924.4. počela raditi za klijenta usluga izražavanja uvjerenja na takvoj poziciji i ne nastavi sudjelovati u poslovnim ili profesionalnim aktivnostima društva i dalje bi mogla nastati prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti.
- 924.4. P2. Prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti može nastati ako bivši partner društva prijeđe raditi za subjekta na neku od pozicija iz točke 924.3. P1., a taj subjekt kasnije postane klijent usluga izražavanja uvjerenja koje pruža društvo.
- 924.4. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- poziciju koju je osoba preuzela kod klijenta;
 - svako uključivanje osobe u budući rad tima za izražavanje uvjerenja;
 - dužina razdoblja otkako je osoba bila član tima za izražavanje uvjerenja ili partner društva;
 - prethodnu poziciju osobe u okviru tima za izražavanje uvjerenja ili društva, na primjer, je li bila odgovorna za održavanje redovitih kontakata s menadžmentom ili osobama nadležnim za upravljanje klijentom.

- 924.4. P4. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite za razrješavanje takvih prijetnji temeljem zblizenosti ili zastrašenosti uključuju:
- uspostavljanje aranžmana prema kojem osoba nema pravo primati bilo kakve koristi ili plaćanja od društva, osim ako se obavljaju u skladu s unaprijed utvrđenim nepromjenjivim dogovorom;
 - uspostavljanje aranžmana prema kojem sva dugovanja društva prema osobi nisu značajna za društvo;
 - modificiranje plana angažmana s izražavanjem uvjerenja;
 - dodjeljivanje osoba koje posjeduju dovoljno iskustva u odnosu na osobu koja je prešla raditi za klijenta u tim za izražavanje uvjerenja;
 - uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada bivšeg člana tima za izražavanje uvjerenja.

Članovi tima za izražavanje uvjerenja koji stupaju u pregovore o zapošljavanju kod klijenta

- Z924.5.** Društvo će uspostaviti politike i postupke koji članovima tima za izražavanje uvjerenja nalažu da obavijeste društvo o svom stupanju u pregovore o zaposlenju s klijentom usluga izražavanja uvjerenja.
- 924.5. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa nastaje ako član tima za izražavanje uvjerenja sudjeluje u angažmanu s izražavanjem uvjerenja znajući da će ili bi mogao nekad u budućnosti prijeći raditi za klijenta.
- 924.5. P2. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa je isključivanje osobe iz angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 924.5. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod rješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa je uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi provjere svih značajnih prosudbi koje je osoba obavila kao član tima.

ODJELJAK 940.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA S KLIJENTOM USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 940.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 940.2. Ako je osoba uključena u angažman s izražavanjem uvjerenja koji se ponavlja tokom dužeg razdoblja, mogle bi nastati prijetnje temeljem zblizenosti i osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 940.3. P1. Prijetnja temeljem zblizenosti mogla bi nastati kao rezultat dugotrajne povezanosti osobe s:
- (a) klijentom usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) višim menadžmentom klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (c) odnosnim predmetnim pitanjem ili, kod angažmana potvrđivanja, i informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 940.3. P2. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati kao rezultat zabrinutosti osobe da će izgubiti višegodišnjeg klijenta usluga izražavanja uvjerenja ili njene zainteresiranosti da zadrži bliski osobni odnos s članom višeg menadžmenta ili osobama nadležnim za upravljanje. Takva prijetnja bi mogla neprimjereno utjecati na prosudbe te osobe.
- 940.3. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji temeljem zblizenosti ili osobnih interesa uključuju:
- vrstu angažmana s izražavanjem uvjerenja;
 - koliko dugo je osoba bila član tima za izražavanje uvjerenja, rang te osobe u sklopu tima, te vrstu poslova koje je obavljala, uključujući i to je li takav odnos postojao i dok je osoba bila u prethodnom društvu;
 - u kojoj mjeri rad te osobe usmjerava, provjerava i nadzire osoblje višeg ranga;
 - u kojoj mjeri osoba, uslijed svog ranga, može utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja u smislu, na primjer, donošenja ključnih odluka ili usmjeravanja rada drugih članova tima koji rade na angažmanu;
 - bliskost osobnih odnosa osobe s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili, ako je primjenjivo, njegovim višim menadžmentom;
 - vrstu, učestalost i opseg interakcije između te osobe i klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - je li došlo do promjena u prirodi ili kompleksnosti odnosnog predmetnog pitanja ili informacija o predmetnom pitanju;
 - je li u skorije vrijeme bilo promjena osobe ili osoba kod klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje su odgovorne za odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, za informacije o predmetnom pitanju ili, ako je primjenjivo, višeg menadžmenta.

- 940.3. P4. Kombinacija dva ili više čimbenika mogla bi dovesti do povećanja ili smanjenja razine prijetnje. Na primjer, prijetnje temeljem zbliženosti koje su se razvile postupno kao rezultat sve bližeg odnosa između člana tima za izražavanje uvjerenja i neke osobe iz klijenta usluga izražavanja uvjerenja koja je u poziciji značajno utjecati na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, na informacije o predmetnom pitanju mogle bi se smanjiti ako bi ta osoba prestala raditi za klijenta.
- 940.3. P5. Primjer radnje kojom bi se mogle ukloniti prijetnje temeljem zbliženosti i osobnih interesa nastale u vezi angažmana je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja u sklopu rotiranja osoblja.
- 940.3. P6. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takvih prijetnji temeljem zbliženosti ili osobnih interesa uključuju:
- promjenu uloge osobe u timu za izražavanje uvjerenja ili vrste i opsega poslova koje obavlja;
 - uključivanje odgovarajućeg kontrolora koji nije bio član tima za izražavanje uvjerenja radi provjere rada te osobe;
 - provođenje redovitih neovisnih unutrašnjih ili vanjskih provjera kvalitete angažmana.
- Z940.4.** Ako se društvo odluči da je razinu nastalih prijetnji moguće razriješiti samo tako što će rotiranjem osoblja osobu isključiti iz tima za izražavanje uvjerenja, mora utvrditi primjereno razdoblje tokom kojeg ta osoba neće:
- (a) biti član tima koji radi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja;
 - (b) provoditi kontrolu kvalitete angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili
 - (c) ostvarivati izravan utjecaj na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- To razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zbliženosti ili osobnih interesa.

ODJELJAK 950.

PRUŽANJE USLUGA BEZ IZRAŽAVANJA UVJERENJA KLIJENTIMA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 950.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 950.2. Društva bi mogla pružati cijeli spektar usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja u skladu sa svojim sposobnostima i područjima stručnosti. Pružanje određenih usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela i prijetnje neovisnosti. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z950.3.** Prije nego li društvo prihvati angažman za pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja, dužno je utvrditi bi li pružanje takve usluge moglo stvoriti prijetnju neovisnosti.
- 950.3. P1. Zahtjevi i materijali za primjenu iz ovog odjeljka pomažu društvu kod analiziranja određenih vrsta usluga bez izražavanja uvjerenja i s njima povezanih prijetnji koje bi mogle biti stvorene ako društvo prihvati pružati usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja.
- 950.3. P2. Nove poslovne prakse, evolucija financijskih tržišta i promjene u informatičkoj tehnologiji su samo neka od događanja zbog kojih nije moguće izraditi potpun popis usluga bez izražavanja uvjerenja koje je moguće pružiti klijentu usluga izražavanja uvjerenja. Prema tome, Kodeks ne uključuje iscrpan popis svih usluga bez izražavanja uvjerenja koje bi mogle biti pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Procjenjivanje prijetnji

- 950.4. P1. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine prijetnji nastalih kao rezultat pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja uključuju:
- vrsta, opseg i svrha usluge;
 - stupanj oslanjanja na ishod te usluge u okviru angažmana s izražavanjem uvjerenja;
 - pravno i regulatorno okruženje u kojem se usluga pruža;
 - hoće li ishod pružanja usluge utjecati na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na pitanja koja se odražavaju u informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja i, ako hoće:

- u kojoj mjeri će ishod usluge imati značajan ili signifikantan učinak na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja;
- u kojoj mjeri će klijent usluga izražavanja uvjerenja biti uključen u određivanje značajnih pitanja koja podliježu prosudbi;
- razina stručnosti menadžmenta i osoblja klijenta u odnosu na vrstu usluge koja se pruža.

Značajnost u odnosu na informacije klijenta usluga izražavanja uvjerenja

950.4. P2. Koncept značajnosti u vezi s informacijama o predmetnom pitanju klijenta usluga izražavanja uvjerenja uređen je *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeno izdanje)*, *Angažmani s izražavanjem uvjerenja koji nisu revizija ili uvid u povijesne financijske informacije*. Utvrđivanje značajnosti zahtijeva korištenje profesionalne prosudbe i na njega utječu i kvantitativni i kvalitativni čimbenici, kao i percepcije potreba korisnika za financijskim ili drugim informacijama.

Pružanje više usluga bez izražavanja uvjerenja istom klijentu usluga izražavanja uvjerenja

950.4. P3. Društvo bi moglo pružati više usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja. U takvim okolnostima, razmatranje kombiniranih učinaka prijetnji nastalih kao rezultat pružanja tih usluga predstavlja značajan dio procjene prijetnji koju obavlja društvo.

Postupanje s prijetnjama

950.5. P1. Točka 120.10. P2. uključuje opis mjera zaštite. U odnosu na pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja, mjere zaštite su radnje koje društvo poduzima, pojedinačno ili skupno, kako bi u biti reduciralo prijetnje neovisnosti na prihvatljivu razinu. U nekim situacijama, ako je prijetnja stvorena zbog pružanja usluge klijentu usluga izražavanja uvjerenja, moguće je da ne postoje mjere zaštite. U takvim situacijama, primjena konceptualnog okvira iz odjeljka 120. zahtijeva da društvo odbije ili prestane pružati usluge bez izražavanja uvjerenja ili da odbije ili prekine angažman s izražavanjem uvjerenja.

Zabrana preuzimanja odgovornosti menadžmenta

Z950.6. Društvo neće preuzeti odgovornosti menadžmenta koje se odnose na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informaciju o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja kojeg obavlja društvo. Ako društvo preuzme odgovornosti menadžmenta kao dio bilo koje druge usluge koju pruža klijentu usluga izražavanja uvjerenja, dužno je osigurati da se ta odgovornost ne odnosi na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informaciju o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja kojeg obavlja društvo.

950.6. P1. Odgovornosti menadžmenta obuhvaćaju kontroliranje, vođenje i usmjeravanje subjekta, uključujući donošenje odluka u vezi sa stjecanjem, raspoređivanjem i kontroliranjem ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa.

950.6. P2. Pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja stvara prijetnje temeljem samoprovjere i osobnih interesa ako društvo tijekom pružanja usluge preuzme odgovornost menadžmenta. U vezi s pružanjem usluge koja se odnosi na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja kojeg obavlja društvo, preuzimanje odgovornosti menadžmenta također dovodi do prijetnje temeljem zbliženosti, a moglo bi stvoriti i prijetnju temeljem zagovaranja jer društvo postane previše blisko povezano sa stavovima i interesima menadžmenta.

950.6. P3. Određivanje je li neka aktivnost odgovornost menadžmenta ovisi o okolnostima i zahtijeva korištenje profesionalne prosudbe. Primjeri aktivnosti koji bi bili smatrani odgovornostima menadžmenta uključuju:

- kreiranje politika i određivanje strateškog usmjerenja;
- zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika;
- usmjeravanje i preuzimanje odgovornosti za postupke zaposlenika u vezi s njihovim radom za subjekt;
- odobravanje transakcija;
- kontroliranje ili upravljanje bankovnim računima ili ulaganjima;
- donošenje odluka o tome koje preporuke društva ili trećih strana primijeniti;
- odgovaranje osobama nadležnim za upravljanje u ime menadžmenta;
- preuzimanje odgovornosti za oblikovanje, uvođenje, nadziranje i održavanje unutrašnje kontrole.

950.6. P4. Davanje savjeta i preporuka koje menadžmentu klijenta usluga izražavanja uvjerenja pomažu u ispunjavanju njihovih obveza ne predstavlja preuzimanje odgovornosti menadžmenta (vidjeti točke od Z950.6. do 950.6. Z3.)

Z950.7. Kako bi izbjeglo preuzimanje odgovornosti menadžmenta kod pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja koje su povezane s odnosnim predmetnim pitanjem i, kod angažmana potvrđivanja, informacijama o predmetom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja, društvo mora biti sigurno da menadžment klijenta donosi sve prosudbe i odluke koje spadaju u njegovu nadležnost. Ovo uključuje osiguravanje da menadžment klijenta:

- (a) imenuje osobu s odgovarajućim sposobnostima, znanjem i iskustvom koja će sve vrijeme odgovarati za odluke klijenta i nadgledati pružanje usluga. Ta osoba, po mogućnosti član višeg menadžmenta, će razumjeti:
 - (i) ciljeve, sadržaj i rezultate usluga; i
 - (ii) koje su odgovornosti klijenta, a koje društva.

Međutim, ova osoba nije dužna imati stručnost za pružanje ili ponovo pružanje predmetne usluge;

- (b) obavlja nadzor nad uslugama i procjenjuje jesu li rezultati ostvareni pružanjem usluge adekvatni za potrebe klijenta; i
- (c) prihvaća odgovornost za sve radnje, ako ih ima, koje je potrebno poduzeti u odnosu na rezultate pružanja usluga.

Ostala razmatranja koja treba uzeti u obzir kod pružanja određenih usluga bez izražavanja uvjerenja

950.8. P1. Prijetnja temeljem samoprovjere mogla bi nastati ako je, kod angažmana potvrđivanja, društvo uključeno u izradu informacija o predmetnom pitanju koje kasnije postanu informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja. Primjeri usluga bez izražavanja uvjerenja koje bi mogle stvoriti takvu prijetnju temeljem samoprovjere ako se pružaju u odnosu na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja uključuju:

- (a) izradu i pripremanje prospektivnih informacija i naknadno izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja u vezi s njima;
- (b) obavljanje procjene vrijednosti koja čini dio informacija o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja ili se odnosi na njih.

ODJELJAK 990.

IZVJEŠĆA S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

Uvod

- 990.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 990.2. Ovaj odjeljak sadrži određene modifikacije dijela 4B. koje su dopuštene u određenim okolnostima ako je riječ o angažmanima s izražavanjem uvjerenja koji podrazumijevaju izvješće s ograničenim korištenjem i distribucijom. Angažman za izdavanje izvješća čije korištenje i distribucija su ograničeni u okolnostima opisanim u točki Z990.3. u ovom odjeljku se naziva 'kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja'.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z990.3.** Ako društvo namjerava izdati izvješće o angažmanu s izražavanjem uvjerenja koji uključuje ograničeno korištenje i distribuciju, zahtjevi u pogledu neovisnosti iz dijela 4B. mogu se modificirati na način koji dopušta ovaj odjeljak, ali samo ako:
- (a) društvo komunicira s namjeravanim korisnicima izvješća o modificiranim zahtjevima u pogledu neovisnosti koji će biti primjenjivani kod pružanja usluge; i
 - (b) namjeravani korisnici razumiju svrhu, informacije o predmetnom pitanju i ograničenja izvješća i izričito izraze svoje slaganje s primjenom modifikacija.
- 990.3. P1. Namjeravani korisnici izvješća razumijevanje svrhe, informacija o predmetnom pitanju i ograničenja izvješća mogli bi steći tako što će, izravno ili neizravno preko predstavnika koji ima odgovarajuća ovlaštenja za postupanje u ime namjeravanih korisnika, sudjelovati u određivanju vrste i opsega angažmana. U oba slučaja, takvo sudjelovanje pomaže društvu da komunicira s namjeravanim korisnicima o pitanjima neovisnosti, uključujući o okolnostima koje su relevantne za primjenu konceptualnog okvira. Ovo također omogućuje društvu da od namjeravanih korisnika dobije suglasnost za modifikacije zahtjeva u pogledu neovisnosti.
- Z990.4.** Ako su namjeravani korisnici izvješća kategorija korisnika koji nisu pojedinačno određivi po nazivu ili imenu u trenutku utvrđivanja uvjeta angažmana, društvo će ih naknadno obavijestiti o modificiranim zahtjevima u pogledu neovisnosti s kojima se suglasio njihov predstavnik.
- 990.4.P1 Na primjer, ako su namjeravani korisnici izvješća kategorija korisnika kao što su davatelji kredita u okviru sindiciranog kreditnog aranžmana, društvo bi moglo opisati modificirane zahtjeve u pogledu neovisnosti u dopisu o preuzimanju angažmana koji upućuje predstavniku grupe davatelja kredita. Predstavnik bi taj dopis potom mogao dati na uvid članovima te grupe davatelja kredita kako bi se ispunila obveza društva da upozna korisnike s modifikacijama zahtjeva u pogledu neovisnosti s kojima se predstavnik suglasio.

- Z990.5.** Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja, sve modifikacije dijela 4B. moraju biti ograničene na one iz točaka Z990.7. i Z990.8.
- Z990.6.** Ako društvo za istog klijenta također izdaje izvješće s izražavanjem uvjerenja koji ne uključuje ograničeno korištenje i distribuciju, dužno je na taj angažman s izražavanjem uvjerenja primijeniti dio 4B.

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni, obiteljski i osobni odnosi

- Z990.7.** Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja:
- (a) relevantne odredbe odjeljaka 910., 911., 920., 921., 922. i 924. mora primjenjivati samo u odnosu na članove angažiranog tima i članove njihovih najužih i užih obitelji;
 - (b) dužno je identificirati, procijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti nastalim uslijed postojanja interesa i odnosa, navedenim u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924., između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i sljedećih članova tima za izražavanje uvjerenja:
 - (i) osoba koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i
 - (ii) osoba koje obavljaju kontrolu kvalitete angažmana, uključujući one koji obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana;
 - (c) društvo je dužno procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje angažirani tim ima razloga vjerovati da su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, kako što je navedeno u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924.
- 990.7. P1. Druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja uključuju osobe koje preporučuju naknadu ili koje izravno nadziru, upravljaju ili obavljaju drugu vrstu nadzora nad partnerom u angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana.
- Z990.8.** Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja, ono ne smije imati značajan izravan ili značajan neizravan financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja

POJMOVNIK S POPISOM KRATICA

Upotreba jednine u *Međunarodnom kodeksu etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* podrazumijeva i množinu i obrnuto a pojmovi imaju značenja navedena u nastavku teksta.

Objašnjenja definiranih pojmova su u Pojmovniku dana redovnim stilom slova, dok se za objašnjenja opisanih pojmova koja imaju posebna značenja u određenim dijelovima Kodeksa ili za dodatna objašnjenja definiranih pojmova koristi kurziv. Sljedeća tabela sadrži i poveznice na pojmove opisane u Kodeksu.

Angažman potvrđivanja	[Attestation engagement]	<p>Angažman s izražavanjem uvjerenja u sklopu kojeg strana koja nije profesionalni računovođa u javnoj praksi mjeri ili ocjenjuje odnosno predmetno pitanje u odnosu na određene kriterije. Strana koja nije profesionalni računovođa često i prezentira rezultirajuće informacije o predmetnom pitanju u izvješću ili izjavi. U nekim slučajevima, međutim, te informacije o predmetnom pitanju može prezentirati računovođa u izvješću s izražavanjem uvjerenja. Kod angažmana potvrđivanja, zaključak računovođe se bavi time sadrže li informacije o predmetnom pitanju značajne pogrešne prikaze. Zaključak računovođe može biti sročan tako da se odnosi na:</p> <p>(a) odnosno predmetno pitanje i primjenjive kriterije;</p> <p>(c) informacije o predmetnom pitanju i primjenjive kriterije; ili</p> <p>(d) izjavu odgovarajuće strane.</p>
Angažirani partner	[Engagement partner]	<p>Partner ili druga osoba u društvu koja odgovara za angažman i njegovo obavljanje, kao i za izvješće koje se izdaje u ime društva i koja, ako se tako zahtijeva, ima odgovarajuće ovlaštenje od profesionalnog, zakonodavnog ili regulatornog tijela.</p>
Angažirani tim	[Engagement team]	<p>Svi partneri i osoblje koji obavljaju angažman i sve osobe koje je angažiralo društvo ili umreženo društvo radi obavljanja postupaka s izražavanjem uvjerenja u sklopu angažmana. Ovo isključuje vanjske stručnjake koje je angažiralo društvo ili drugo umreženo društvo.</p> <p>Pojam 'angažirani tim' također isključuje osobe koje rade u funkciji unutarnje revizije klijenta a koje izravno pomažu pri obavljanju angažmana revizije ako vanjski revizor postupa u skladu s zahtjevima MRevS-a 610 (izmijenjen 2013.), <i>Korištenje radom internih revizora</i>.</p>
Angažman s izražavanjem uvjerenja	[Assurance engagement]	<p>Angažman u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi nastoji prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza da bi mogao izraziti zaključak koji je oblikovan s ciljem povećanja stupnja povjerenja namjeravanih korisnika, koji nisu odgovorna stranka, u informacije o predmetnom pitanju (tj. u ishod mjerenja ili ocjenjivanja odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na određene kriterije).</p> <p><i>(MSIU 3000 (izmijenjen) opisuje elemente i ciljeve angažmana s izražavanjem uvjerenja koji se provode prema tom standardu, dok</i></p>

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

		<p><i>Okvir za izražavanje uvjerenja daje opći opis angažmana s izražavanjem uvjerenja, u odnosu na koje se primjenjuju Međunarodni revizijski standardi (MRevS-ovi), Međunarodni standardi za angažmane uvida (MSU-ovi) i Međunarodni standardi za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU-ovi).</i></p> <p><i>U dijelu 4B, pojam „angažman s izražavanjem uvjerenja“ se odnosi na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida.</i></p>
Angažman uvida	[Review engagement]	Angažman s izražavanjem uvjerenja koji se obavlja u skladu s <i>Međunarodnim standardima za angažmane uvida</i> ili ekvivalentnim setom standarda, u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi izražava zaključak o tome je li uočio, na temelju postupaka koji ne pružaju sve dokaze koji se zahtijevaju u reviziji, nešto zbog čega smatra da financijski izvještaji nisu, u svim značajnim odrednicama, pripremljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja.
Direktor ili odgovorna osoba	[Director or officer]	Osobe zadužene za upravljanje subjektom ili koje djeluju na ekvivalentnoj poziciji bez obzira na njihov naziv a koje bi se mogle razlikovati od jurisdikcije do jurisdikcije.
Društvo	[Firm]	<p>(a) samostalni profesionalni računovođa, ortaštvo ili korporacija profesionalnih računovođa (revizorsko društvo);</p> <p>(b) subjekt koji kontrolira takve stranke, putem vlasništva, menadžmenta ili na druge načine; i</p> <p>(c) subjekt kojeg kontroliraju takve stranke, putem vlasništva, menadžmenta ili na druge načine.</p> <p><i>Točke 400.4. i 900.3. objašnjavaju kako se pojam 'društvo' koristi u smislu odgovornosti profesionalnih računovođa i društava da postupaju u skladu s dijelovima 4A. ili 4B.</i></p>
Financijski interes	[Financial interest]	Interes u vlasničkim ili drugim vrijednosnim papirima, obveznicama, zajmovima ili drugim dužničkim instrumentima nekog subjekta, uključujući prava i obveze stjecanja takvog interesa i derivate izravno povezane s takvim interesom.
Financijski izvještaji	[Financial statements]	Strukturirani prikaz povijesnih financijskih informacija, uključujući povezane bilješke, namijenjen priopćavanju o ekonomskim resursima ili obvezama subjekta u određenom trenutku ili promjenama istih tijekom određenog razdoblja, u skladu s okvirom financijskog izvještavanja. Povezane bilješke uobičajeno obuhvaćaju sažetak značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

		<p>informacije. Pojam se može odnositi na cjeloviti skup financijskih izvještaja, ali i na pojedinačni izvještaj kao što je bilanca ili izvještaj o prihodima i rashodima s povezanim objašnjavajućim bilješkama.</p> <p><i>Pojam se ne odnosi na konkretne elemente, konta ili stavke financijskog izvještaja.</i></p>
Financijski izvještaji o kojima društvo treba izraziti mišljenje	[Financial statements on which the firm will express an opinion]	U slučaju pojedinačnog subjekta, financijski izvještaji tog subjekta. U slučaju konsolidiranih financijskih izvještaja, poznatih i pod nazivom financijski izvještaji grupe, konsolidirani financijski izvještaji.
Financijski izvještaji posebne namjene	[Special purpose financial statements]	Financijski izvještaji sastavljeni u skladu s okvirom za financijsko izvještavanje koji je oblikovan za zadovoljenje potreba određenih korisnika za financijskim informacijama.
Informacije o predmetnom pitanju	[Subject matter information]	Ishod mjerenja ili ocjene odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na kriterije, tj. informacije koje rezultiraju iz primjene kriterija na odnosno predmetno pitanje.
Izravni angažman	[Direct engagement]	Angažman s izražavanjem uvjerenja u sklopu kojeg profesionalni računovođa u javnoj praksi mjeri ili ocjenjuje odnosno predmetno pitanje u odnosu na primjenjive kriterije i prezentira rezultirajuće informacije o predmetnom pitanju kao dio izvješća s izražavanjem uvjerenja ili uz njega. Kod izravnog angažmana, zaključak računovođe se bavi iskazanim ishodom mjerenja ili ocjene odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na kriterije.
Izravni financijski interes	[Direct financial interest]	<p>Financijski interes:</p> <p>(a) koji je u izravnom vlasništvu i pod kontrolom pojedinca ili subjekta (uključujući one kojima na diskrecijskoj osnovi upravljaju drugi); ili</p> <p>(b) koji je u posrednom vlasništvu preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade, fonda ili drugog posrednika nad kojim pojedinac ili subjekt ima kontrolu ili mogućnost utjecati na odluke o ulaganjima.</p>
Klijent revizije	[Audit client]	Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman revizije. Ako je klijent revizije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se uvijek podrazumijevaju i s njime povezani subjekti. Ako klijent revizije nije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se podrazumijevaju oni

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

		<p>povezani subjekti nad kojima klijent revizije ima izravnu ili neizravnu kontrolu (<i>vidjeti i točku Z400.20.</i>).</p> <p><i>U dijelu 4A., pojam 'klijent revizije' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'klijenta uvida'.</i></p>
Klijent usluga izražavanja uvjerenja	[Assurance client]	Odgovorna strana i također, kod angažmana potvrđivanja, strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju (koja može biti ista osoba kao i odgovorna strana).
Klijent uvida	[Review client]	Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman uvida.
Ključni revizijski partner	[Key audit partner]	Angažirani partner, osoba odgovorna za provjeru kontrole kvalitete angažmana i drugi partneri u reviziji, ako postoje, koji u sklopu angažiranog tima donose ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima društvo treba izraziti mišljenje. Ovisno o okolnostima i uloji osoba koje sudjeluju u reviziji, 'drugi partneri u reviziji' bi mogli uključivati, na primjer, partnere u reviziji odgovorne za značajna ovisna društva ili ogranke.
Kriteriji	[Criteria]	Određene vrijednosti (benchmark) koje se koriste za mjerenje ili ocjenjivanje odnosnog predmetnog pitanja u angažmanu s izražavanjem uvjerenja. 'Primjenjivi kriteriji' su kriteriji koji se koriste za neki konkretni angažman.
Konceptualni okvir	[Conceptual framework]	<i>Opis pojma naveden je u odjeljku 120.</i>
Kvalificirani angažman revizije	[Eligible audit engagement]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki 800.2. za potrebe odjeljka 800.</i>
Kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja	[Eligible assurance engagement]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki 990.2. za potrebe odjeljka 990.</i>
Mjere zaštite	[Safeguards]	<p>Mjere zaštite su radnje koje, pojedinačno ili skupno profesionalni računovođa poduzima radi učinkovite redukcije prijetnji pridržavanju temeljnih načela na prihvatljivu razinu.</p> <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 120.10. P2.</i></p>

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

Moglo bi	[Might]	Ovaj pojam se u Kodeksu koristi radi izražavanja mogućnosti pojave određenog pitanja, nastanka događaja ili poduzimanja radnje. Pojam ne pripisuje određeni stupanj mogućnosti ili vjerojatnosti kada se koristi u vezi s prijetnjom, budući da procjena razine prijetnje ovisi o činjenicama i okolnostima koje su vezane za konkretno pitanje, događaj ili radnju.
Mogu/imaju pravo	[May]	Ovaj izraz se u Kodeksu koristi za davanje dopuštenja za poduzimanje konkretne radnje u određenim okolnostima, uključujući izuzeća od postupanja po zahtjevu. Pojam se ne koristi za izražavanje mogućnosti.
Mreža	[Network]	Veća struktura: <ul style="list-style-type: none"> a) koja je usmjerena na suradnju; i b) koja je jasno usmjerena na diobu profita ili troškova ili dijeli zajedničko vlasništvo, kontrolu ili menadžment, zajedničke politike i postupke kontrole kvalitete, zajedničku poslovnu strategiju, koja koristi zajednički naziv kao brend ili značajan dio profesionalnih resursa
Najuža obitelj	[Immediate family]	Supružnik (ili ekvivalent) ili uzdržavani član obitelji.
Neizravni financijski interes	[Indirect financial interest]	Financijski interes krajnjeg korisnika u neizravnom vlasništvu preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade ili drugog posrednika nad kojim osoba ili subjekt nema kontrolu ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima.
Neovisnost	[Independence]	Neovisnost obuhvaća: <p>(a) neovisnost mišljenja – stanje svijesti koje omogućava izražavanje zaključka bez utjecaja koji kompromitiraju profesionalnu prosudbu, čime se pojedincu omogućava djelovanje s integritetom, objektivno i s profesionalnim skepticizmom;</p> <p>(b) neovisnost u nastupu – izbjegavanje činjenica i okolnosti koje su toliko značajne da bi razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da je kompromitiran integritet, objektivnost ili profesionalni skepticizam društva ili člana revizijskog tima ili tima za izražavanje uvjerenja.</p> <p><i>Kao što to propisuju točke 400.5. i 900.4., svako opisivanje pojedinca ili društva kao 'neovisnih' znači da su usklađeni s odredbama dijela 4A. i 4B, ovisno što je primjenjivo.</i></p>

<p>Nepridržavanje zakona i regulative (profesionalni računovođe u gospodarstvu)</p>	<p>[Non-compliance with laws and regulations, Professional Accountants in Business]</p>	<p>Nepridržavanje zakona i regulative (u daljem tekstu: nepridržavanje) obuhvaća svaki propust ili djelovanje, namjerno ili nenamjerno, suprotno važećim zakonima i regulativi koje počinje sljedeće osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) organizacija koja zapošljava profesionalnog računovođu; (b) osobe nadležne za upravljanje tom poslodavnom organizacijom; (c) menadžment poslodavne organizacije; ili (d) drugi pojedinci koji rade za tu poslodavnu organizaciju ili postupaju po njenim uputama. <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 260.5. P1.</i></p>
<p>Nepridržavanje zakona i regulative (profesionalni računovođe u javnoj praksi)</p>	<p>[Non-compliance with laws and regulations, Professional Accountants in Public Practice]</p>	<p>Nepridržavanje zakona i regulative obuhvaća svaki propust ili djelovanje, namjerno ili nenamjerno, suprotno važećim zakonima i regulativi koje počinje sljedeće osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) klijent; (b) osobe nadležne za upravljanje klijentom; (c) menadžment klijenta; ili (d) drugi pojedinci koje rade za klijenta ili postupaju po njegovim uputama. <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 360.5. P1.</i></p>
<p>Odgovarajući kontrolor</p>	<p>[Appropriate reviewer]</p>	<p>Odgovarajući kontrolor je profesionalac koji ima potrebno znanje, vještine, iskustvo i ovlaštenja za obavljanje pregleda relevantnih obavljenih poslova ili pruženih usluga na objektivan način. Ova osoba mogla bi biti profesionalni računovođa.</p> <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 300.8. P4.</i></p>
<p>Odgovorna strana</p>	<p>[Responsible party]</p>	<p>Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja to je strana koja odgovara za odnosno predmetno pitanje.</p>
<p>Oglašavanje</p>	<p>[Advertising]</p>	<p>Priopćivanje javnosti informacija o uslugama ili vještinama koje nudi profesionalni računovođa u javnoj praksi s namjerom pribavljanja klijenata profesionalnih usluga.</p>
<p>Osobe zadužene za upravljanje¹</p>	<p>[Those charged with governance]</p>	<p>Osoba/e ili organizacija/e (na primjer korporativni povjerenik) s odgovornošću za nadziranje strateškog usmjerenja subjekta i obveza povezanih s odgovornostima subjekta. To uključuje nadziranje postupka financijskog izvještavanja. U nekim jurisdikcijama, osobe zadužene za upravljanje kod određenih subjekata mogle bi uključivati</p>

¹ Engleski pojam "Those charged with governance" uobičajeno se prevodi kao „osobe zadužene za upravljanje“ iako bi prijevod „osobe zadužene za nadzor“ bio primjereniji za dualistički ustroj organa upravljanja društava kapitala (napomena prevoditelja).

		menadžersko osoblje, na primjer, izvršne članove upravnog odbora subjekta iz privatnog ili javnog sektora ili vlasnika-menadžera.
Postojeći računovođa	[Existing accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji je trenutno imenovan za obavljanje revizije ili koji obavlja računovodstvene, porezne, savjetodavne ili slične profesionalne usluge nekom klijentu.
Poticaj	[Inducement]	<p>Financijski interes koji drži krajnji korisnik preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade ili drugog posrednika nad kojim osoba ili subjekt nema kontrolu ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima.</p> <p>Predmet, situacija ili radnja koja se koristi radi utjecanja na ponašanje druge osobe, ali ne nužno s namjerom da taj utjecaj bude neprimjeren.</p> <p><i>Poticaj može biti sve od manjih ugošćivanja između poslovnih kolega (kod profesionalnih računovođa u gospodarstvu) ili između profesionalnih računovođa i postojećih ili potencijalnih klijenata (kod profesionalnih računovođa u javnoj praksi) do radnji koje vode nepridržavanju zakona i regulative.</i></p> <p><i>Poticaji mogu imati različite oblike, na primjer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • darovi; • ugošćivanje; • zabava; • donacije u političke ili dobrotvorne svrhe; • pozivanje na prijateljstvo i lojalnost; • osiguravanje radnog mjesta ili pružanje sličnih poslovnih prilika; <p><i>preferencijalni tretman, prava ili privilegije.</i></p>
Povezani subjekt	[Related entity]	<p>Subjekt koji je s klijentom povezan na jedan od sljedećih načina:</p> <p>(a) subjekt koji ima izravnu ili neizravnu kontrolu nad klijentom, ako je klijent značajan takvom subjektu;</p> <p>(b) subjekt koji ima izravni financijski interes u klijentu, ako taj subjekt ima značajan utjecaj na klijenta i interes u klijentu je značajan takvom subjektu;</p> <p>(c) subjekt nad kojim klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu;</p> <p>(d) subjekt u kojem klijent ili subjekt povezan s klijentom pod (c) ima izravni financijski interes koji mu omogućava značajan utjecaj nad takvim subjektom i interes je značajan klijentu i povezanom subjektu pod (c); i</p>

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

		(e) subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom s klijentom ('sestrinski subjekt'), ako su i sestrinski subjekt i klijent oboje značajni subjektu koji kontrolira klijenta i sestrinski subjekt.
Povijesne financijske informacije	[Historical financial information]	Informacije izražene u financijskim terminima u vezi s određenim subjektom, prvenstveno izvedene iz njegovog računovodstvenog sustava o ekonomskim događajima nastalim u prošlim razdobljima ili o ekonomskim stanjima ili okolnostima u određenim vremenskim točkama u prošlosti.
Predloženi računovođa	[Proposed accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji razmatra prihvaćanje angažmana revizije ili angažman za pružanje računovodstvenih, poreznih, savjetodavnih ili sličnih profesionalnih usluga budućem klijentu (ili, u određenim slučajevima, već postojećem klijentu).
Odnosno predmetno pitanje	[Underlying subject matter]	Pojava koja se mjeri ili ocjenjuje na temelju određenih kriterija.
Prethodni računovođa	[Predecessor accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji je posljednji bio imenovan za angažman revizije ili pružao računovodstvene, porezne, savjetodavne ili slične profesionalne usluge klijentu, u uvjetima kada nema postojećeg računovođe.
Prihvatljiva razina	[Acceptable level]	Razina u odnosu na koju bi profesionalni računovođa primjenjujući test razumne i informirane treće strane vjerojatno zaključio da se pridržava temeljnih načela.
Prijetnje	[Threats]	<p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 120.6. P3. i uključuje sljedeće kategorije:</i></p> <p><i>Osobni interes</i> 120.6. P3. (a);</p> <p><i>Samoprovjera</i> 120.6. P3. (b);</p> <p><i>Zagovaranje</i> 120.6. P3. (c);</p> <p><i>Zbliženost</i> 120.6. P3. (d);</p> <p><i>Zastrašenost</i> 120.6. P3. (e).</p>
Profesionalna aktivnost	[Professional activity]	Aktivnost koja zahtijeva vještine iz računovodstva ili srodnih područja koju obavlja profesionalni računovođa, uključujući računovodstvo, reviziju, poreze, poslovodno savjetovanje i upravljanje financijama.
Profesionalne usluge	[Professional services]	Profesionalne aktivnosti koje se obavljaju za klijenta.

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

Profesionalni računovođa	[Professional accountant]	<p>Osoba koja je član organizacije članice IFAC-a.</p> <p><i>U dijelu 1., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na pojedince profesionalne računovođe u gospodarstvu i na profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.</i></p> <p><i>U dijelu 2., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na profesionalne računovođe u gospodarstvu.</i></p> <p><i>U dijelovima 3., 4A. i 4B., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.</i></p>
Profesionalni računovođa u gospodarstvu	[Professional accountant in business]	Profesionalni računovođa koji radi u sektorima trgovine, industrije, uslužnih djelatnosti, javnom sektoru, sektoru obrazovanja, neprofitnom sektoru ili u regulatornim ili profesionalnim tijelima, a koji bi mogao biti zaposlenik, dobavljač, partner, direktor (izvršni ili neizvršni), vlasnik-direktor ili volonter.
Profesionalni računovođa u javnoj praksi	[Professional accountant in public practice]	<p>Profesionalni računovođa u društvu koje pruža profesionalne usluge, neovisno o funkcionalnoj klasifikaciji (na primjer, revizija, oporezivanje ili savjetovanje).</p> <p><i>Pojam 'profesionalni računovođa u javnoj praksi' odnosi se i na društva profesionalnih računovođa u javnoj praksi.</i></p>
Provjera kontrole kvalitete angažmana	[Engagement quality control review]	Postupak oblikovan radi objektivnog ocjenjivanja, u vrijeme ili prije izdavanja izvješća, značajnih prosudbi koje je stvorio i zaključaka do kojih je došao angažirani tim prilikom formuliranja izvješća.
Razdoblje angažmana (za angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili uvida)	[Engagement period, Assurance Engagements Other than Audit and Review Engagements]	Razdoblje angažmana počinje kada tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana. Razdoblje angažmana završava kada se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kada jedna od strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja.
Razdoblje angažmana (za angažmane revizije i uvida)	[Engagement period, Audit and Review Engagements]	Razdoblje angažmana počinje kada revizijski tim počne obavljati reviziju. Razdoblje angažmana završava kada se izda revizijsko izvješće. Kod ponavljajućih angažmana, trajanje angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kada jedna od stranaka obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno revizijsko izvješće.

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

Razdoblje kontinuiranog rada	[Time-on period]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki Z540.5.</i>
Razdoblje mirovanja	[Cooling-off period]	Opis ovog pojma naveden je u točki Z540.5. za potrebe točaka od Z540.11. do Z540.19.
Razumna i informirana treća strana Test razumne i informirane treće strane	[Reasonable and informed third party] [Reasonable and informed third party test]	<i>Test razumne i informirane treće strane odnosi se na razmatranje profesionalnog računovođe o tome bi li druga osoba vjerojatno donijela iste zaključke kao on. Takvo razmatranje se obavlja iz gledišta razumne i informirane treće strane koja odvaguje sve relevantne činjenice i okolnosti koje su u trenutku donošenja zaključaka poznate računovođi ili bi se razumno moglo očekivati da su poznate računovođi. Razumna i informirana treća strana ne mora biti računovođa, ali treba imati relevantno znanje i iskustvo kako bi mogla razumjeti i nepristrano procijeniti primjerenost zaključaka do kojih je računovođa došao.</i> <i>Ti su pojmovi opisani u točki Z120.5 P4.</i>
Revizija	[Audit]	<i>U dijelu 4A., pojam 'revizija' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'uvid'.</i>
Revizijski angažman	[Audit engagement]	Angažman s razumnim uvjerenjem u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi daje mišljenje o tome jesu li financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, sastavljeni (ili pružaju li istinit i fer prikaz ili fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama) u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, kao što je angažman koji se obavlja u skladu s <i>Međunarodnim revizijskim standardima</i> . To uključuje zakonsku reviziju koju zahtijevaju zakoni ili druga regulativa. <i>U dijelu 4A., pojam „revizijski angažman“ primjenjuje se u jednakom značenju i na „angažman uvida“.</i>
Revizijski tim	[Audit team]	(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu revizije; (b) sve druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana revizije, uključujući: i. osobe koje preporučuju nagradu ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem tog angažmana, uključujući sve osobe koje su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do razine glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta);

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

		<p>ii. osobe koje za angažman pružaju savjete o stručnim pitanjima i specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcija ili događaja za potrebe angažmana; i</p> <p>iii. osobe koje osiguravaju kontrolu kvalitete angažmana, uključujući one koje obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana; i</p> <p>(c) svi oni unutar umreženog društva koji mogu izravno utjecati na ishod angažmana revizije.</p> <p><i>U dijelu 4A., pojam 'revizijski tim' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'tim za uvid'.</i></p>
Revizijsko izvješće	[Audit report]	<i>U dijelu 4A., pojam 'revizijsko izvješće' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'izvješće o uvidu'.</i>
Subjekt od javnog interesa	[Public interest entity]	<p>(a) uvršteni subjekt; ili</p> <p>(b) subjekt:</p> <p>i. koji je zakonima ili regulativom definiran kao subjekt od javnog interesa; ili</p> <p>ii. za kojeg regulativa ili zakoni zahtijevaju obavljanje revizije u skladu s istim zahtjevima u pogledu neovisnosti koji se primjenjuju na uvrštene subjekte. Takvu regulativu moglo bi donijeti bilo koje relevantno regulatorno tijelo, uključujući regulatorno tijelo za reviziju.</p> <p><i>Drugi subjekti bi se također mogli smatrati subjektima od javnog interesa, kao što je navedeno u točki 400.8.</i></p>
Temeljna načela	[Fundamental principles]	<p><i>Opis ovog pojma naveden je točki 110.1. P1. Temeljna načela su pojedinačno opisana u okviru sljedećih točaka:</i></p> <p><i>integritet</i> Z111.1.;</p> <p><i>objektivnost</i> Z112.1.;</p> <p><i>profesionalna kompetentnost</i></p> <p><i>i dužna pažnja</i> Z113.1.;</p> <p><i>povjerljivost</i> Z114.1.;</p> <p><i>profesionalno ponašanje</i> Z115.1.</p>
Tim za izražavanje uvjerenja	[Assurance team]	<p>(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja;</p> <p>(b) sve druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući:</p>

		<p>i. osobe koje preporučuju nagradu za angažiranog partnera ili koje obavljaju izravan nadzor, upravljaju ili na drugi način nadziru partnera na angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana;</p> <p>ii. osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima i specifičnostima za pojedine djelatnosti, transakcije ili događaje za potrebe angažmana s izražavanjem uvjerenja; i</p> <p>iii. osobe koje osiguravaju kontrolu kvalitete angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući one koje obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana.</p>
Tim za uvid	[Review team]	<p>(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu uvida; i</p> <p>(b) sve druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida, uključujući:</p> <p>i. osobe koje preporučuju nagradu, ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem angažmana, uključujući one koji su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta);</p> <p>ii. osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima za potrebe angažmana;</p> <p>iii. osobe koje osiguravaju kontrolu kvalitete angažmana, uključujući one koje obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana; i</p> <p>(c) svi oni unutar umreženog društva koji mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida.</p>
Umreženo društvo	[Network firm]	<p>Društvo ili subjekt koji pripada nekoj mreži.</p> <p><i>Za više informacija, vidjeti točke od 400.50. P1. do 400.54.P1.</i></p>
Ured	[Office]	<p>Zasebna podgrupa, bilo da je organizirana na temelju zemljopisnih obilježja ili prema vrsti poslova.</p>
Uvjetovana naknada	[Contingent fee]	<p>Naknada koja se obračunava prema unaprijed utvrđenoj osnovi povezanoj s ishodom transakcije ili rezultatima usluga koje je društvo obavilo. Naknada koju odredi sud ili drugo tijelo javne uprave ne smatra se uvjetovanom naknadom.</p>
Uvršteni subjekt	[Listed entity]	<p>Subjekt čije dionice ili dužnički financijski instrumenti kotiraju ili su uvršteni na priznatoj burzi ili se njima trguje prema pravilima priznate burze ili drugog jednakog tijela.</p>

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

Uža obitelj	[Close family]	Roditelj, dijete ili brat/sestra koji nisu članovi najuže obitelji.
Vanjski stručnjak	[External expert]	Osoba (koja nije partner ili član profesionalnog osoblja, uključujući i privremenog osoblja društva ili umreženog društva) ili organizacija koja raspolaže vještinama, znanjem i iskustvom u područjima koja nisu računovodstvo ili revizija, čiji rad u tim područjima se koristi kao pomoć profesionalnom računovođi u pribavljanju dostatnih i primjerenih dokaza.
Viši profesionalni računovođa u gospodarstvu	[Senior professional accountant in business]	<i>Viši profesionalni računovođe u gospodarstvu su direktori, voditelji ili iskusni zaposlenici koji mogu značajno utjecati na i donositi odluke o pribavljanju, raspoređivanju i nadzoru ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa poslodavne organizacije.</i> <i>Opis ovog pojma naveden je u točki 260.11. P1.</i>
Značajna šteta	[Substantial harm]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točkama 260.5. P3. i 360.5. P3.</i>

POPIS KORIŠTENIH KRATICA I STANDARDA NA KOJE SE KODEKS POZIVA

POPIS KRATICA

KratICA	Značenje
COSO (engl. skr.)	Odbor organizacija-sponzora <i>Treadway</i> komisije
CoCo (engl. skr.)	Kriteriji kontrole Certificiranih profesionalnih računovođa Kanade
IAASB (engl. skr.)	Odbor za međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja
IESBA (engl. skr.)	Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe
IFAC (engl. skr.)	Međunarodna federacija računovođa
MRevS-ovi	Međunarodni revizijski standardi
MSIU-ovi	Međunarodni standardi za angažmane s izražavanjem uvjerenja
MSKK-ovi	Međunarodni standardi kontrole kvalitete
MSU-ovi	Međunarodni standardi za angažmane uvida
Okvir za izražavanje uvjerenja	Međunarodni okvir za angažmane s izražavanjem uvjerenja

POPIS STANDARDA NA KOJE SE KODEKS POZIVA

Standard	Puni naziv
MRevS 320	Značajnost u planiranju i obavljanju revizije
MRevS 610 (izmijenjen 2013.)	Korištenje radom internih revizora
MSIU 3000 (izmijenjen)	Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida u povijesnih financijskih informacija
MSKK 1	Kontrola kvalitete za društva koja obavljaju reviziju i uvide u financijske izvještaje i ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i povezane usluge
MSU 2400 (izmijenjen)	Angažmani uvida u povijesne financijske izvještaje

DATUM STUPANJA NA SNAGU

Dio 4B., koji se odnosi na neovisnost kod angažmana s izražavanjem uvjerenja, u odnosu na razdoblja koje obuhvaća odnosno predmetno pitanje primjenjuje se na razdoblja koja počinju 15. lipnja 2021. godine ili kasnije, dok za sve ostalo stupa na snagu 15. lipnja 2021. godine. Dopušteno je ranije usvajanje.

**IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ETIKE ZA
POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I
KONCEPTIMA IZ MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA
ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000
(IZMIJENJEN)**

(Prikaz izmjena i dopuna u odnosu na važeći tekst Kodeksa etike)

SADRŽAJ

ODJELJAK 900.	56
ODJELJAK 905.	64
ODJELJAK 906.	67
ODJELJAK 907.	68
ODJELJAK 910.	69
ODJELJAK 911.	72
ODJELJAK 920.	73
ODJELJAK 921.	76
ODJELJAK 922.	79
ODJELJAK 923.	80
ODJELJAK 924.	81
ODJELJAK 940.	83
ODJELJAK 950.	85
ODJELJAK 990.	89

ODJELJAK 900.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

Uvod

Opće odredbe

- 901.1. Ovaj dio primjenjuje se na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije i angažmani uvida ~~(dalje u ovom Dijelu: angažmani za izražavanje uvjerenja)~~. Primjeri takvih angažmana su:
- izražavanje uvjerenja o ključnim pokazateljima uspješnosti trgovačkog društva subjekta;
 - izražavanje uvjerenja o subjektovom pridržavanju zakona i regulative;
 - izražavanje uvjerenja o uspješnosti javnih tijela temeljem kriterija uspješnosti kao što je dobivena vrijednost za uloženi novac;
 - izražavanje uvjerenja o učinkovitosti sustava unutrašnjih kontrola subjekta;
 - izražavanje uvjerenja o izvještaju subjekta o emisijama stakleničkih plinova i
 - revizija određenih elemenata, konta ili stavki financijskog izvještaja.
- 900.2. U ovom dijelu pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na pojedince profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.
- 900.3. MSKK 1. zahtijeva od društva uspostavu politika i postupaka koji će mu pružiti razumno uvjerenje da društvo, njegovo osoblje i, ako je primjenjivo, druge osobe koje podliježu zahtjevu neovisnosti održavaju neovisnost ako to zahtijevaju relevantni standardi etike. Osim toga, MSIU-ovi i MRevS-ovi uređuju odgovornosti partnera i timova na razini angažmana. Raspodjela odgovornosti unutar društva ovisit će o njegovoj veličini, strukturi i organizaciji. Mnoge odredbe dijela 4B. ne propisuju konkretne odgovornosti za svakog pojedinca u društvu u odnosu na radnje koje se tiču neovisnosti, već se umjesto toga služe pojmom 'društvo' u svrhu lakšeg pozivanja. Društva dodjeljuju odgovornost za konkretnu radnju konkretnim pojedincima ili grupi pojedinaca (kao što je tim za izražavanje uvjerenja), u skladu s MSKK1. Dodatno ~~Pored toga~~, svaki profesionalni računovođa za sebe i dalje odgovara za pridržavanje svih odredbi koje se primjenjuju na njegove poslove, interese ili odnose.
- 900.4. Neovisnost je povezana s temeljnim načelima objektivnosti i integriteta i čine je:
- (a) neovisnost mišljenja – stanje svijesti koje omogućava izražavanje zaključaka bez podlijevanja utjecajima koji kompromitiraju profesionalnu prosudbu, što osobi omogućuje djelovanje s integritetom, objektivno i s profesionalnim skepticizmom;

- (c) neovisnost u nastupu – izbjegavanje činjenica i okolnosti koje su dovoljno značajne da bi razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da je kompromitiran integritet, objektivnost ili profesionalni skepticizam društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja.

Svako opisivanje osobe ili društva kao 'neovisnih' u ovom dijelu znači da su postupili u skladu s odredbama ovog dijela.

900.5. Kod obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja, Kodeks zahtijeva od društava pridržavanje temeljnih načela i neovisnost. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji pokazuju na koji način treba primijeniti konceptualni okvir kako bi se očuvala neovisnost prilikom obavljanja ~~ti~~angažmana s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida. Konceptualni okvir iz odjeljka 120. primjenjuje se na neovisnost na isti način kao i na temeljna načela iz odjeljka 110.

900.6. Ovaj dio opisuje:

- (d) činjenice i okolnosti, uključujući profesionalne aktivnosti, interese i odnose, koje stvaraju ili bi mogli stvoriti prijetnje neovisnosti;
- (e) potencijalne radnje, uključujući mjere zaštite, koje bi mogle biti primjerene za razrješavanje takvih prijetnji; i
- (f) određene situacije u kojima prijetnje nije moguće eliminirati ili nema mjera zaštite koje bi ih reducirale na prihvatljivu razinu.

Opis drugih angažmana s izražavanjem uvjerenja

900.7. ~~Angažmani s izražavanjem uvjerenja su oblikovani tako da povećaju razinu povjerenja namjeravanih korisnika u ishod ocjene ili mjerenja predmeta angažmana u odnosu na određene kriterije.~~ Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja, društvo ima za cilj pribaviti dovoljno primjerenih dokaza kako bi moglo izraziti~~izražava~~ zaključak koji je oblikovan tako da poveća razinu povjerenja namjeravanih korisnika (osim odgovorne strane) u informacije o predmetnom pitanju. MSIU 3000 (izmijenjen) Okvir za izražavanje uvjerenja opisuje elemente i ciljeve angažmana s izražavanjem uvjerenja koji se izvodi sukladno tom Standardu, dok Okvir za izražavanje uvjerenja daje opći opis angažmana s izražavanjem uvjerenja. Angažman s izražavanjem uvjerenja može biti angažman potvrđivanja ili izravni angažman.

900.8. U ovom dijelu pojam „angažman s izražavanjem uvjerenja“ odnosi se na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida.

~~Ishod ocjene ili mjerenja predmeta angažmana su informacije do kojih se dolazi primjenom danih kriterija na predmet angažmana. Pojam 'informacije o predmetu angažmana' se koristi u značenju ishoda ocjene ili mjerenja predmeta angažmana. Na primjer, Okvir za izražavanje uvjerenja navodi da je tvrdnja o učinkovitosti unutarnje kontrole (informacija o predmetu angažmana) rezultat primjene okvira za ocjenu učinkovitosti unutrašnje kontrole, kao što su COSO ili CoCo (kriteriji), na unutrašnju kontrolu kao postupak (predmet angažmana).~~

- ~~900.9. — Angažmani s izražavanjem uvjerenja mogu biti utemeljeni na tvrdnji ili izravnom izvještavanju. U oba slučaja angažmani uključuju tri zasebne strane: društvo, odgovornu stranu i namjeravane korisnike.~~
- ~~900.10. — Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja zasnovanog na tvrdnji, ocjenu ili mjerenje predmeta angažmana obavlja odgovorna strana. Informacije o predmetu angažmana su dane u obliku tvrdnje odgovorne strane koja je stavljena na raspolaganje namjeravanim korisnicima.~~
- ~~900.11. — Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja s izravnim izvještavanjem, društvo:~~
- ~~(a) — izravno obavlja ocjenjivanje ili mjerenje predmeta angažmana; ili~~
- ~~— od odgovorne strane koja je obavila ocjenjivanje ili mjerenje pribavlja izvještaj koji nije dostupan namjeravanim korisnicima. Informacije o predmetu angažmana se namjeravanim korisnicima daju u izvješću s izražavanjem uvjerenja.~~

Izvješća s ograničenim korištenjem i distribucijom

- 900.429. Izvješće s izražavanjem uvjerenja moglo bi uključivati ograničenja korištenja i distribucije. Ako ih uključuje i ako su zadovoljeni uvjeti iz odjeljka 990., onda se zahtjevi u pogledu neovisnosti u ovom dijelu mogu modificirati na način predviđen odjeljkom 990.

Angažmani revizije i uvida

- 900.130. Standardi neovisnosti za angažmane revizije i uvida navedeni su u dijelu 4A. – Neovisnost *kod angažmana revizije i uvida*. Ako društvo obavlja i angažman s izražavanjem uvjerenja i angažman revizije ili uvida za istog klijenta, na društvo, umreženo društvo i članove revizijskog tima ili tima za uvid i dalje se primjenjuju zahtjevi iz dijela 4A.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z900.114. Društvo koje obavlja angažman s izražavanjem uvjerenja će biti neovisno o klijentu angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 900.11.P1. Za potrebe ovog dijela, klijent usluge izražavanja uvjerenja u angažmanu s izražavanjem uvjerenja je odgovorna strana a kod angažmana potvrđivanja i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju (koja može biti istovremeno i odgovorna strana).
- 900.11.P2. Strane uključene u angažman s izražavanjem uvjerenja mogu imati različite uloge i utjecati na primjenu odredbi ovog dijela o neovisnosti. Kod većine angažmana potvrđivanja, odgovorna strana i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju je ista osoba. Ovo uključuje i okolnosti kada odgovorna strana uključi drugu stranu radi mjerenja ili ocjenjivanja odnosno predmetnog pitanja u odnosu na određene kriterije (mjeritelja ili procjenitelja) a sama odgovorna strana preuzme odgovornost i za informacije o predmetnom pitanju i za odnosno predmetno pitanje. Postoji, međutim, mogućnost da odgovorna strana ili strana koja angažira imenuje treću stranu radi izrade informacija o predmetnom pitanju temeljeno na tome da će ta strana preuzeti i odgovornost za informacije o predmetnom pitanju. U takvom slučaju, i odgovorna strana i strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju se za potrebe ovog dijela smatraju klijentima usluga izražavanja uvjerenja.

900.11.P3. Pored odgovorne strane i, kod angažmana potvrđivanja, strane koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju, uz angažman se mogu vezivati i treće strane, kao što je strana koja angažira ili strana koja djeluje u svojstvu mjeritelja ili procjenitelja, a koja nije strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju. U takvim okolnostima, konceptualni okvir zahtijeva od profesionalnog računovođe identificiranje i procjenu prijetnji temeljnim načelima koje su stvorene bilo kakvim interesima ili odnosima s takvim stranama, uključujući i pitanje postoje li sukobi interesa iz odjeljka 310.

Z900.125. Društvo je dužno primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificiralo, procijenilo i postupalo s prijetnjama neovisnosti u vezi s angažmanima s izražavanjem uvjerenja.

Više odgovornih strana i strana koje preuzimaju odgovornost za informacije o predmetnom pitanju

900.13.P1. Kod određenih angažmana s izražavanjem uvjerenja, bez obzira radi li se o angažmanima potvrđivanja ili izravnim angažmanima, može postojati više odgovornih strana, odnosno, kod angažmana potvrđivanja, može postojati više strana koje preuzimaju odgovornost za informacije o predmetnom pitanju. Prilikom utvrđivanja je li kod takvih angažmana potrebno primijeniti odredbe ovog dijela na svaku pojedinačnu odgovornu stranu ili na svaku pojedinačnu stranu koja preuzima odgovornost za informacije o predmetnom pitanju, društvo može uzeti u obzir nekoliko pitanja. Ova pitanja uključuju bi li interes ili odnos između društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja i određene odgovorne strane ili strane koja preuzima odgovornost za informacije o predmetnom pitanju mogao stvoriti prijetnju neovisnosti koja nije beznačajna i zanemariva u kontekstu informacija o predmetnom pitanju. Kod tog utvrđivanja će se razmotriti i čimbenici kao što su:

(a) značajnost odnosnog predmetnog pitanja ili informacije o predmetnom pitanju za koje određena strana odgovara u kontekstu cjelokupnog angažmana s izražavanjem uvjerenja; i

(b) stupanj javnog interesa u vezi s danim angažmanom.

Ako društvo utvrdi da je prijetnja nastala uslijed postojanja takvog interesa ili odnosa sa određenom stranom beznačajna i zanemariva, ne mora nužno primijeniti sve odredbe ovog odjeljka na tu stranu.

Umrežena društva

Z900.164. Ako društvo zna ili ima razloga vjerovati da interesi i odnosi umreženog društva stvaraju prijetnju neovisnosti društva, ono će procijeniti i postupiti s takvom prijetnjom.

900.164. P1. Odredbe o umreženim društvima nalaze se u točkama od 400.50. P1. do 400.54. P1

Povezani subjekti

Z900.157. Ako je timu za izražavanje uvjerenja poznato ili ima razloga vjerovati da odnosi ili okolnosti koje se tiču bilo kog povezanog subjekta klijenta usluga izražavanja uvjerenja mogu utjecati na ocjenu neovisnosti društva od klijenta, obuhvatit će i taj povezani subjekt prilikom identificiranja, procjene i postupanja s prijetnjama neovisnosti.

Vrste angažmana s izražavanjem uvjerenja

Angažmani s izražavanjem uvjerenja temeljeni na tvrdnji

Z900.18. — ~~Kod obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja temeljenih na tvrdnji:~~

- ~~(a) — članovi tima za izražavanje uvjerenja i društvo moraju biti neovisni o klijentu usluga izražavanja uvjerenja (strane koja je odgovorna za informacije o predmetu angažmana i koja bi mogla biti odgovorna za predmet angažmana) kako to predviđa ovaj dio. Zahtjevima u pogledu neovisnosti iz ovog dijela zabranjuju se određeni odnosi između članova tima za izražavanje uvjerenja i (i) direktora ili odgovornih osoba, te (ii) drugih osoba u okviru klijenta kojima pozicija omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetu angažmana;~~
- ~~(b) — društvo će primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. na odnose s osobama u okviru klijenta kojima pozicija omogućava značajan utjecaj na predmet angažmana; i~~
- ~~(c) — društvo je dužno procijeniti i razriješiti sve prijetnje za koje ima razloga vjerovati da proizlaze iz interesa i odnosa umreženog društva.~~

Z900.19. ~~Kada obavljaju angažman s izražavanjem uvjerenja temeljen na tvrdnji kod kojeg odgovorna strana odgovara za informacije o predmetu angažmana, ali ne i za predmet angažmana:~~

- ~~(a) — članovi tima za izražavanje uvjerenja i društvo moraju biti neovisni o strani koja je odgovorna za informacije o predmetu angažmana (klijenta usluga izražavanja uvjerenja); i~~
- ~~(b) — društvo će procijeniti i postupiti sa svim prijetnjama za koje ima razloga vjerovati da su nastale zbog interesa i odnosa između člana tima za izražavanje uvjerenja, društva, umreženog društva i strane koja je odgovorna za predmet angažmana.~~

~~900.19. P1. — Kod većine angažmana s izražavanjem uvjerenja temeljenih na tvrdnji, odgovorna strana odgovara i za informacije o predmetu angažmana i za predmet angažmana. Međutim, kod nekih angažmana odgovorna strana ne mora biti odgovorna za predmet angažmana. Primjer toga bi mogla biti situacija u kojoj je društvo angažirano radi obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja u vezi s izdanim izvještajem o praksama održivosti kompanije koji je za ciljane korisnike izradio vanjski stručnjak za pitanja zaštite okoliša. U tom slučaju, za informacije o predmetu angažmana odgovara vanjski stručnjak, ali kompanija i dalje odgovara za predmet angažmana (prakse održivosti).~~

Angažmani s izražavanjem uvjerenja s izravnim izvještavanjem

Z900.20. — ~~Kod obavljanja angažmana s izražavanjem uvjerenja s izravnim izvještavanjem:~~

- ~~(a) — članovi tima za izražavanje uvjerenja i društvo moraju biti neovisni o klijentu usluge izražavanja uvjerenja (strane koja odgovara za predmet angažmana); i~~
- ~~(b) — društvo će procijeniti i razriješiti sve prijetnje svojoj neovisnosti za koje ima razloga vjerovati da su nastale zbog interesa i odnosa umreženog društva.~~

~~Više odgovornih strana~~

~~900.21. P1. Kod nekih angažmana s izražavanjem uvjerenja, bilo da je riječ o onima temeljenim na tvrdnji ili onima s izravnim izvještavanjem, moglo bi postojati više odgovornih strana. Prilikom utvrđivanja je li potrebno primijeniti odredbe ovog dijela na svaku od odgovornih strana u takvim angažmanima, društvo može uzeti u obzir određena pitanja, kao što je pitanje bi li interes ili odnos između društva, člana tima za izražavanje uvjerenja i određene odgovorne strane stvorio prijetnju neovisnosti koja nije beznačajna i zanemariva u kontekstu informacija o predmetu angažmana. Kod tog utvrđivanja će se razmotriti i čimbenici poput:~~

~~(a) značajnost informacija o predmetu angažmana (ili predmeta angažmana) za koje odgovara odgovorna strana;~~

~~(b) stupanj javnog interesa povezan s angažmanom.~~

~~Ako društvo utvrdi da je prijetnja nastala zbog takvog interesa ili odnosa s određenom odgovornom stranom beznačajna i zanemariva, možda nije potrebno primijeniti sve odredbe ovog odjeljka na tu odgovornu stranu.~~

[Točke od 900.1622. do 900.29. namjerno su izostavljene.]

Razdoblje u kojem se zahtijeva održati neovisnost

Z900.30. Neovisnost, koju zahtijeva ovaj dio, mora se održati tijekom:

(a) trajanja angažmana; i

(b) razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju.

900.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kada tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana, a završava kada se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kada jedna strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja, ovisno koje od toga pada kasnije.

Z900.31. Ako subjekt postane klijent usluga izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja koji je obuhvaćeno informacijama o predmetnom pitanju o kojima društvo treba izraziti zaključak, društvo će utvrditi stvaraju li bilo kakve prijetnje neovisnosti:

(a) financijski ili poslovni odnosi s klijentom usluga izražavanja uvjerenja koji su postojali tijekom ili nakon razdoblja koje je obuhvaćeno informacijama o predmetnom pitanju, ali prije prihvaćanja angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili

(b) usluge koje su ranije pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Z900.32. Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu usluga izražavanja uvjerenja pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju, ali prije nego tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja ako ta usluga ne bi bila dopuštena tokom trajanja angažmana. U takvim okolnostima, društvo je dužno procijeniti i razriješiti svaku prijetnju neovisnosti koju je usluga stvorila. Kada prijetnje nisu na prihvatljivoj razini, društvo će prihvatiti angažman samo ako se reduciraju na prihvatljivu razinu.

900.32. P1. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod rješavanja takvih prijetnji uključuju:

- korištenje profesionalnih osoba koja nisu članovi tima za izražavanje uvjerenja radi pružanja usluge;
- uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi obavljanja provjere obavljenog posla koji se tiče izražavanja uvjerenja i posla koji se ne tiče izražavanja uvjerenja, ovisno što je primjereno.

Z900.33. Ako pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja koja ne bi bila dopuštena tijekom trajanja angažmana nije završeno i nije ga praktično moguće završiti ili prekinuti prije početka pružanja profesionalnih usluga u vezi s angažmanom s izražavanjem uvjerenja, društvo će taj angažman prihvatiti samo ako:

- (a) društvo bude sigurno da:
 - (i) će pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja biti dovršeno u najkraćem roku; ili
 - (ii) je klijent dogovorio prijenos pružanja te usluge na drugog pružatelja usluga u kratkom roku;
- (b) društvo primjenjuje mjere zaštite kad je potrebno tijekom trajanja pružanja usluge; i
- (c) društvo o ovom pitanju razgovara s osobama nadležnim za upravljanje.

[Točke od 900.34. do 900.39. namjerno su izostavljene.]

Opće dokumentiranje neovisnosti kod angažmana s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije i uvida

Z900.40. Društvo je dužno dokumentirati zaključke u vezi s pridržavanjem odredbi ovog dijela i bit svih relevantnih obavljenih razgovora koji podupiru te zaključke, osobito:

- (a) ako se za razrješavanje prijetnje koriste mjere zaštite, društvo će dokumentirati vrstu prijetnje i mjere zaštite koje su uspostavljene ili koje se primjenjuju; i
- (b) ako je prijetnja zahtijevala detaljnu analizu a društvo je zaključilo da je već na prihvatljivoj razini, društvo će dokumentirati vrstu prijetnje i obrazloženje za svoj zaključak.

900.40. P1. Dokumentacija osigurava dokaze za prosudbe koje je društvo donijelo kod formiranja zaključaka u vezi s pridržavanjem odredbi ovog dijela. Nepostojanje dokumentacije, međutim, samo po sebi nije dokaz o tome je li društvo uzelo u obzir određeno pitanje ili o tome je li društvo neovisno.

[Točke od 900.41. do 900.49. namjerno su izostavljene.]

Povreda odredbe o neovisnosti kod angažmana s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije i uvida

Ako društvo identificira povredu

Z900.50. Ako zaključi da je došlo do povrede zahtjeva iz ovog dijela, društvo je dužno:

- (a) prekinuti, suspendirati ili ukloniti interes ili odnos koji je doveo do povrede;

- (b) procijeniti značaj povrede i njen utjecaj na objektivnost društva i njegovu sposobnost izdavanja izvješća s izražavanjem uvjerenja; i
- (c) odlučiti je li moguće poduzeti određene radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede.

Kod donošenja ove odluke, društvo će koristiti profesionalnu prosudbu i uzeti u obzir bi li razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da će objektivnost društva biti kompromitirana i da, prema tome, društvo neće moći izdati izvješće s izražavanjem uvjerenja.

Z900.51. Ako društvo utvrdi da nije moguće poduzeti radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede, čim prije će obavijestiti stranu koja ga je angažirala ili osobe nadležne za upravljanje, ovisno što je primjereno. Društvo će također poduzeti neophodne korake za prekid angažmana s izražavanjem uvjerenja u skladu sa svim primjenjivim zakonskim ili regulatornim zahtjevima.

Z900.52. Ako društvo utvrdi da je moguće poduzeti radnje kojima bi se adekvatno razriješile posljedice povrede, dužno je o povredi i radnjama koje je poduzelo ili koje predlaže razgovarati sa stranom koja ga je angažirala ili s osobama nadležnim za upravljanje, ovisno što je primjereno. Društvo će razgovor o povredi odredbi i predloženim radnjama obaviti pravovremeno, uzimajući u obzir okolnosti angažmana i same povrede.

Z900.53. Ako se strana koja je angažirala društvo ili osobe nadležne za upravljanje ne suglase o tome da radnje koje društvo predlaže u skladu s točkom Z900.50.(c) adekvatno razrješuju posljedice povrede, društvo će poduzeti neophodne korake za prekid angažmana s izražavanjem uvjerenja u skladu sa svim primjenjivim zakonskim ili regulatornim zahtjevima.

Dokumentiranje

Z900.54. Postupajući u skladu s zahtjevima točaka od Z900.50. do Z900.53., društvo će dokumentirati:

- (a) povredu;
- (b) poduzete radnje;
- (c) glavne donesene odluke; i
- (d) sva pitanja o kojima je razgovarano sa stranom koja je angažirala društvo ili s osobama nadležnim za upravljanje.

Z900.55. Ako nastavi raditi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja, društvo će dokumentirati:

- (a) zaključak o tome da, prema profesionalnoj prosudbi društva, njegova objektivnost nije kompromitirana; i
- (b) obrazloženje zašto su poduzete radnje adekvatno razriješile posljedice povrede odredbi omogućavajući društvu izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja.

ODJELJAK 905.

NAKNADE

Uvod

- 905.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 905.2. Vrsta i razina naknada i drugih vrsta kompenzacija mogle bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Naknade – relativna visina

- 905.3. P1. Ako ukupan iznos naknada koje je društvo izražavajući zaključak u sklopu angažmana s izražavanjem uvjerenja ostvarilo od jednog klijenta usluga izražavanja uvjerenja predstavlja velik dio svih naknada tog društva, ovisnost o tom klijentu i zabrinutost da ga se ne izgubi stvaraju prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti.
- 905.3. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- operativnu strukturu društva;
 - je li društvo etablirano ili je novo;
 - kvalitativna i/ili kvantitativna važnost klijenta za društvo;
- 905.3. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti je povećanje broja klijenata društva kako bi se smanjila ovisnost o određenom klijentu usluga izražavanja uvjerenja.
- 905.3. P4. Prijetnja temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti također nastaje ako naknade koje društvo ostvaruje od jednog klijenta usluga izražavanja uvjerenja predstavljaju velik dio prihoda od klijenata jednog partnera.
- 905.3. P5. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite za razrješavanje takvih prijetnji temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti uključuju:
- povećanje broja klijenata partnera kako bi se smanjila ovisnost o tom klijentu usluga izražavanja uvjerenja;
 - uključivanje primjerenog kontrolora koji nije bio član tima za izražavanje uvjerenja radi obavljanja provjere obavljenog posla.

Dospjele naknade

- 905.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako značajan dio naknada nije naplaćen prije izdavanja izvješća s izražavanjem uvjerenja, ako postoji, za sljedeće razdoblje. U pravilu se očekuje da društvo zahtijeva plaćanje takvih naknada prije izdavanja izvješća. Zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 911. koji se odnose na zajmove i garancije mogli bi se primijeniti i u situacijama u kojima postoje takve nenaplaćene naknade.

905.4. P2. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:

- djelomičnu naplatu dospjelih naknada;
- uključivanje primjerenog kontrolora koji nije sudjelovao u angažmanu s izražavanjem uvjerenja radi provjere obavljenog posla.

Z905.5. Ako klijent usluga izražavanja uvjerenja u dužem razdoblju ne plati značajan dio naknada, društvo će odlučiti o tome:

- (a) jesu li dospjele naknade ekvivalent zajma klijentu; i
- (b) je li primjereno da društvo bude ponovo imenovano ili da nastavi angažman s izražavanjem uvjerenja.

Uvjetovane naknade

905.6. P1. Uvjetovane naknade su naknade koje se obračunavaju na unaprijed određenu osnovicu povezanu s ishodom transakcije ili rezultatima pruženih usluga. Uvjetovana naknada koju društvo zaračunava putem posrednika je primjer neizravne uvjetovane naknade. U smislu ovog odjeljka, naknada se ne smatra uvjetovanom ako ju je odredio sud ili drugo tijelo javne uprave.

Z905.7. Društvo neće zaračunavati, izravno ili neizravno, uvjetovanu naknadu za angažman s izražavanjem uvjerenja.

Z905.8. Društvo neće zaračunavati, izravno ili neizravno, uvjetovanu naknadu za usluge bez izražavanja uvjerenja pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja ako ishod usluge bez izražavanje uvjerenja i, u skladu s tim, iznos naknade ovise o budućoj ili sadašnjoj prosudbi u vezi s pitanjem koje je značajno za informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

905.9. P1. Točke Z905.7. i Z905.8 zabranjuju društvu stupanje u određene aranžmane s uvjetovanom naknadom s klijentom usluga izražavanja uvjerenja. Čak i u slučajevima u kojima određeni dogovor s uvjetovanom naknadom nije zabranjen, ako se klijentu usluga izražavanja uvjerenja pružaju usluge bez izražavanja uvjerenja, i dalje bi moglo doći do nastanka prijetnje temeljem osobnih interesa.

905.9. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine prijetnje uključuju:

- raspon mogućih iznosa naknade;
- odlučuje li primjereno tijelo o ishodu o kojem naknada ovisi;
- obavještanje namjeravanih korisnika o usluzi koju je društvo obavilo i osnovi za naknadu;
- vrstu usluge;
- učinak događaja ili transakcije na informacije o predmetnom pitanju.

905.9. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:

- uključivanje primjerenog kontrolora koji nije sudjelovao u pružanju usluga bez izražavanja uvjerenja radi provjere relevantnog posla vezanog uz izražavanje uvjerenja;
- unaprijed pribaviti pisani ugovor s klijentom o osnovi za naknadu.

ODJELJAK 906.

DAROVI I UGOŠĆIVANJE

Uvod

- 906.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti .
- 906.2. Prihvaćanje darova i ugošćivanja od klijenta usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

- Z906.3.** Društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja neće prihvatiti darove i ugošćivanja od klijenta usluga izražavanja uvjerenja osim ako su zanemarive i beznačajne vrijednosti.
- 906.3. P1. Ako društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja ponudi ili od njega primi poticaje, primjenjuju se zahtjevi i materijali iz odjeljka 340. i nepostupanje u skladu s tim zahtjevima moglo bi stvoriti prijetnje neovisnosti.
- 906.3. P2. Zahtjevi iz odjeljka 340. u vezi s nuđenjem ili prihvaćanjem poticaja ne dopuštaju društvu ili članu tima za izražavanje uvjerenja prihvaćanje darova i ugošćivanja koji su ponuđeni s namjerom neprimjerenog utjecanja na postupanje druge osobe čak i ako su zanemarive i beznačajne vrijednosti.

ODJELJAK 907.

POSTOJEĆI ILI IZGLEJNI SUDSKI SPOROVI

Uvod

- 907.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 907.2. Ako dođe do sudskog spora s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili se on čini vjerojatnim to stvara prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Materijali za primjenu

Opće odredbe

- 907.3. P1. Odnos između klijentovog menadžmenta i članova tima za izražavanje uvjerenja mora karakterizirati potpuna iskrenost i potpuno otkrivanje informacija o svim aspektima poslovanja klijenta. Postojeći ili izgledni spor između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i društva ili člana tima za izražavanje uvjerenja mogao bi ih dovesti u suprotstavljene pozicije. Takve suprotstavljene pozicije mogle bi utjecati na spremnost menadžmenta za otkrivanje svih informacija i stvoriti prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti.
- 907.3. P2. Čimbenici koji su značajni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- značajnost sudskog spora;
 - odnosi li se spor na prethodni angažman s izražavanjem uvjerenja.
- 907.3. P3. Ako se spor tiče člana tima za izražavanje uvjerenja, primjer radnje kojom bi se mogle ukloniti takve prijetnje temeljem osobnih interesa i zastrašenosti je isključivanje te osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 907.3. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite u razrješavanju takvih prijetnji temeljem osobnih interesa i zastrašenosti je uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere obavljenog posla.

ODJELJAK 910.

FINANCIJSKI INTERESI

Uvod

- 910.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 910.2. Držanje financijskog interesa u klijentu usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i daje materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 910.3. P1. Financijski interes moguće je držati izravno ili neizravno preko posrednika kao što su zajednički investicijski modus, zaklada ili fond. Ako krajnji korisnik interesa ima kontrolu nad tim posrednikom ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima, Kodeks takav financijski interes definira kao izravan. Nasuprot tome, ako krajnji korisnik nema kontrolu nad posrednikom ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima, Kodeks takav interes definira kao neizravan.
- 910.3. P2. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa. Za potrebe utvrđivanja toga je li financijski interes značajan nekoj osobi u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.
- 910.3. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine prijetnje temeljem osobnih interesa nastale kao rezultat držanja financijskog interesa u klijentu usluga izražavanja uvjerenja uključuju:
- ulogu osobe koja ima financijski interes;
 - je li financijski interes izravan ili neizravan;
 - značajnost financijskog interesa.

Financijski interesi koje imaju društvo, članovi tima za izražavanje uvjerenja i članovi njihovih najužih obitelji

- Z910.4.** Izravni financijski interes ili značajan neizravni financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja neće imati:
- (a) društvo; ili
- (b) član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član njegove najuže obitelji.

Financijski interesi u subjektu koji kontrolira klijenta usluga izražavanja uvjerenja

- Z910.5.** Ako subjekt ima interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji mu daje kontrolu nad tim klijentom a klijent je značajan subjektu, društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće imati izravne ili značajne neizravne financijske interese u tom subjektu.

Financijski interesi koje osoba drži u svojstvu skrbnika

Z910.6 Točka Z910.4. se također primjenjuje i na financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji se drži u skrbništvu u kome je društvo ili druga osoba skrbnik, osim ako:

- (a) skrbnik, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe ili društvo nisu korisnici skrbništva;
- (b) interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja koji se drži skrbništvom nije značajan za skrbništvo;
- (c) skrbništvom se ne može značajno utjecati na klijenta usluga izražavanja uvjerenja; i
- (d) skrbnik, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe i društvo ne mogu značajno utjecati na odluku o ulaganju koja uključuje financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Nenamjerno stečeni financijski interesi

Z910.7. Ako društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe stekne izravni financijski interes ili značajan neizravni financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja putem nasljeđivanja, darovanja, spajanja ili u sličnim okolnostima, a držanje tog interesa inače ne bi bilo dopušteno u skladu s ovim odjeljkom:

- (a) ako je interes steklo društvo, ono će odmah otuđiti taj financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan; ili
- (b) ako je interes stekao član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe, on će odmah otuđiti taj financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan.

Financijski interesi – ostale okolnosti

Uža obitelj

910.8. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako je članu tima za izražavanje uvjerenja poznato da član njegove uže obitelji ima izravan financijski interes ili značajan neizravan financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

910.8. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takve prijetnje uključuju:

- prirodu odnosa između člana tima za izražavanje uvjerenja i člana njegove uže obitelji;
- je li financijski interes izravan ili neizravan;
- značajnost financijskog interesa za člana uže obitelji.

910.8. P3. Primjeri radnji kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa uključuju:

- da član uže obitelji čim prije je to praktično izvodivo otuđi ukupan financijski interes ili dovoljan dio neizravnog financijskog interesa tako da preostali dio prestane biti značajan;
- isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa je uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja.

Drugi pojedinci

910.8. P5. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati ako je članu tima za izražavanje uvjerenja poznato da financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja imaju pojedinci kao što su:

- partneri i profesionalni zaposlenici društva, osim onih kojima točka Z910.4. eksplicitno zabranjuje držanje takvih financijskih interesa, ili članovi njihovih najužih obitelji;
- osobe koje imaju bliski osobni odnos sa članom tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P6. Primjer radnje kojom bi se mogla eliminirati takva prijetnja temeljem osobnih interesa je isključivanje člana tima s osobnim odnosom iz tima za izražavanje uvjerenja.

910.8. P7. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa uključuju:

- isključivanje člana tima za izražavanje uvjerenja iz donošenja svih značajnih odluka u vezi s angažmanom s izražavanjem uvjerenja;
- uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja

ODJELJAK 911.

ZAJMOVI I GARANCIJE

Uvod

- 911.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 911.2. Zajam ili garancija za zajam uzeti od ili dani klijentu usluga izražavanja uvjerenja mogli bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 911.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' zajma ili garancije. Kod utvrđivanja jesu li zajam ili garancija značajni za neku osobu, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednost imovine osobe i članova njene najuže obitelji.

Davanje zajmova i garancija klijentu usluga izražavanja uvjerenja

- Z911.4.** Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće davati zajmove ili garancije za zajmove klijentu usluga izražavanja uvjerenja osim ako su taj zajam ili garancija beznačajni:

- (a)** društvu ili osobi koja daje zajam ili garanciju, ovisno što je primjenjivo; i
- (b)** klijentu.

Zajmovi i garancije od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija

- Z911.5.** Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće prihvatiti zajam ili garanciju za zajam od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija osim ako je taj zajam ili garancija dobiven u redovnom postupku i pod redovnim uvjetima
- 911.5. P1. Zajmovi uključuju, na primjer, hipotekarne kredite, dopušteno prekoračenje po računima, kredite za kupnju automobila i dopušteno prekoračenje po karticama.
- 911.5. P2. Čak i ako društvo zajam od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka ili slična institucija dobije po redovnom postupku i pod redovnim uvjetima, zajam bi ipak mogao stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ako je značajan klijentu ili društvu koje ga prima.
- 911.5. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod razrješavanja prijetnje temeljem osobnih interesa je da primjereni kontrolor, koji nije član tima za izražavanje uvjerenja i dolazi iz umreženog društva koje nije krajnji korisnik zajma, obavi provjeru obavljenog posla.

Depoziti ili brokerski računi

Z911.6. Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće imati depozite ili brokerski račun kod klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji je banka, brokerska kuća ili slična institucija, osim ako te depozite ili račune imaju pod redovnim komercijalnim uvjetima.

Zajmovi i garancije od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji nije banka ili slična institucija

Z911.7. Društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe neće primiti zajam ili garanciju zajma od klijenta usluga izražavanja uvjerenja koji nije banka ili slična institucija, osim ako je taj zajam ili garancija beznačajan:

- (a) društvu ili osobi koja prima zajam ili garanciju, kako je primjenjivo; i
- (b) klijentu.

ODJELJAK 920.

POSLOVNI ODNOSI

Uvod

- 920.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 920.2. Bliski poslovni odnos s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili njegovim menadžmentom mogao bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 920.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa i 'važnost' poslovnog odnosa. Kod utvrđivanja je li financijski interes značajan nekoj osobi, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.
- 920.3. P2. Primjeri bliskih poslovnih odnosa koji su proizašli iz komercijalnog odnosa ili zajedničkog financijskog interesa uključuju:
- držanje financijskog interesa u zajedničkom pothvatu s klijentom usluge izražavanja uvjerenja ili s vlasnikom koji ima kontrolu, direktorom ili odgovornom osobom ili drugom osobom koja obavlja poslove višeg menadžmenta za klijenta;
 - dogovore da se jedna ili više usluga ili proizvoda društva i jedna ili više usluga ili proizvoda klijenta plasiraju na tržište u paketu uz navođenje obiju strana;
 - dogovore u vezi s distribucijom ili plasiranjem na tržište koji podrazumijevaju da društvo distribuira ili plasira proizvode ili usluge klijenta ili da klijent distribuira ili plasira proizvode ili usluge društva.

Poslovni odnosi društva, člana tima za izražavanje uvjerenja ili članova najuže obitelji

- Z920.4.** Društvo ili član tima za izražavanje uvjerenja neće imati bliski poslovni odnos s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili njegovim menadžmentom osim ako je financijski interes beznačajan a poslovni odnos nevažan klijentu ili njegovom menadžmentu i društvu ili članu tima za izražavanje uvjerenja, ovisno što je primjenjivo.
- 920.4. P1. Postojanje bliskog poslovnog odnosa između klijenta usluga izražavanja uvjerenja ili njegovog menadžmenta i člana najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa ili zastrašenosti.

Kupnja dobara ili usluga

- 920.5. P1. Ako društvo, član tima za izražavanje uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe kupuje dobra i usluge od klijenta usluga izražavanja uvjerenja to u pravilu ne stvara prijetnju neovisnosti ako je transakcija obavljena u sklopu redovitog poslovanja i pod uobičajenim tržišnim uvjetima. Takve transakcije, međutim, mogle bi biti takve vrste ili veličine da stvaraju prijetnju temeljem osobnih interesa.
- 920.5. P2. Primjeri radnji kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa uključuju:
- eliminiranje elementa veličine ili smanjenje veličine transakcije;
 - isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.

ODJELJAK 921.

OBITELJSKI I OSOBNI ODNOSI

Uvod

- 921.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 921.2. Obiteljski ili osobni odnosi sa zaposlenicima klijenta mogli bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 921.3. P1. Prijetnju temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti mogli bi stvoriti obiteljski i osobni odnosi između člana tima za izražavanje uvjerenja i direktora, službene osobe ili, ovisno o njihovoj ulozi, određenih zaposlenika klijenta usluga izražavanja uvjerenja.
- 921.3. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- odgovornosti osobe u timu za izražavanje uvjerenja;
 - ulogu člana obitelji ili druge osobe u sklopu klijenta usluga izražavanja uvjerenja, te bliskost tog odnosa.

Član najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja

- 921.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti nastaje ako je član najuže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja zaposlenik kojemu pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje predmet angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.4. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- poziciju člana najuže obitelji;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.4. P3. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.4. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašivanja je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost člana najuže obitelji.

- Z921.5.** Osoba neće sudjelovati kao član tima za izražavanje uvjerenja ako je bilo koji član njene najuže obitelji:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) kod angažmana potvrđivanja zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili
 - (c) je bio u takvoj poziciji u razdoblju koje pokriva angažman ili informacije o predmetnom pitanju.

Član uže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja

- 921.6. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti nastaje u situacijama kada je član uže obitelji člana tima za izražavanje uvjerenja:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (b) zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.6. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- prirodu odnosa između člana tima s izražavanjem uvjerenja i člana uže obitelji;
 - poziciju člana uže obitelji;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.6. P3. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.6. P4. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zastrašenosti ili zblizenosti je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da taj član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost člana uže obitelji.

Drugi bliski odnosi članova tima za izražavanje uvjerenja

- Z921.7.** Član tima za izražavanje uvjerenja mora se konzultirati u skladu s politikama i postupcima društva ako ima bliski odnos s osobom koja nije član njegove najuže ili uže obitelji a koja je:
- (a) direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja

- 921.7. P1. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine prijetnje temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti nastale uslijed takvog odnosa uključuju:
- prirodu odnosa između te osobe i člana tima za izražavanje uvjerenja;
 - poziciju osobe u okviru klijenta;
 - ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.7. P2. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašivanja je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja.
- 921.7. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti je strukturiranje poslova tima za izražavanje uvjerenja na takav način da član tima ne radi na pitanjima koja spadaju u nadležnost osobe s kojom ima bliski odnos.

Odnosi partnera i zaposlenika društva

- 921.8. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti mogla bi biti rezultat osobnih ili obiteljskih odnosa između:
- (a) partnera ili zaposlenika društva koji nije član tima za izražavanje uvjerenja; i
- (b) bilo koje od sljedećih osoba u okviru klijenta usluga izražavanja uvjerenja:
- i. direktora ili službene osobe;
- ii. klijenta–usluga izražavanja uvjerenja ili zaposlenika klijenta u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenika klijenta u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 921.8. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- prirodu odnosa između partnera ili zaposlenika društva i direktora, odgovorne osobe ili zaposlenika klijenta;
 - stupanj interakcije između partnera ili zaposlenika društva s timom za izražavanje uvjerenja;
 - poziciju partnera ili zaposlenika unutar društva;
 - ulogu osobe u sklopu klijenta.
- 921.8. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite pri razrješavanju takvih prijetnji temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti uključuju:
- strukturiranje odgovornosti partnera ili zaposlenika tako da se smanji svaki potencijalni utjecaj na angažman s izražavanjem uvjerenja;
 - uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere relevantnog posla na izražavanju uvjerenja.

ODJELJAK 922.

NEDAVNI RAD ZA KLIJENTA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 922.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 922.2. Ako je član tima za izražavanje uvjerenja u nedavnoj prošlosti radio kao direktor ili odgovorna osoba ili kao zaposlenik klijenta usluga izražavanja uvjerenja, to bi moglo stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zblizenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Rad u razdoblju obuhvaćenom izvješćem s izražavanjem uvjerenja

- Z922.3.** Tim za izražavanje uvjerenja neće uključivati osobu koja je u razdoblju obuhvaćenom izvješćem s izražavanjem uvjerenja:
- (a) bila direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (b) kod angažmana potvrđivanja bila zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Rad prije razdoblja obuhvaćenog izvješćem s izražavanjem uvjerenja

- 922.4. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zblizenosti mogla bi nastati ako je član tima za izražavanje uvjerenja prije razdoblja obuhvaćenog izvješćem s izražavanjem uvjerenja:
- (a) bio direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja; ili
 - (b) bio zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, bio zaposlenik kojem pozicija omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Na primjer, prijetnja bi nastala ako bi se u sklopu tekućeg angažmana s izražavanjem uvjerenja procjenjivala odluka koju je osoba donijela i rad koji je obavljala dok je bila zaposlena kod klijenta.

- 922.4. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:

- poziciju osobe u sklopu klijenta;
- dužinu razdoblja od kada je osoba prestala raditi za klijenta;
- ulogu člana tima za izražavanje uvjerenja.

- 922.4. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite za razrješavanje takve prijetnje temeljem osobnih interesa, samoprovjere ili zblizenosti je uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada člana tima za izražavanje uvjerenja.

ODJELJAK 923.

OBAVLJANJE DUŽNOSTI DIREKTORA ILI ODGOVORNE OSOBE KLIJENTA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 923.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 923.2. Obavljanje dužnosti direktora ili odgovorne osobe klijenta usluga izražavanja uvjerenja stvara prijetnje temeljem samoprovjere i osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Obavljanje dužnosti direktora ili odgovorne osobe

- Z923.3.** Partner ili zaposlenik društva neće obavljati dužnost direktora ili odgovorne osobe klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje društvo pruža.

Obavljanje dužnosti tajnika kompanije

- Z923.4.** Partner ili zaposlenik društva neće obavljati dužnost tajnika kompanije za klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje društvo pruža, osim ako:

- (a) to izričito dopušta lokalni zakon, pravila struke ili uobičajena praksa;
- (b) menadžment donosi sve odluke; i
- (c) su dužnosti i poslovi koje obavlja ograničeni na dužnosti i poslove rutinske i administrativne prirode, kao što je vođenje zapisnika sa sastanaka ili održavanje dokumentacije u vezi sa zakonskim prijavama.

- 923.4. P1. Pozicija tajnika kompanije ima različite implikacije u različitim jurisdikcijama. Poslovi tajnika mogu se kretati od administrativnih poslova (kao što su upravljanje ljudskim resursima i vođenje evidencija i registara poduzeća) do tako raznovrsnih dužnosti poput osiguravanja da se kompanija pridržava primjenjive regulative ili pružanja savjeta o pitanjima iz područja korporativnog upravljanja. U pravilu se na ovu poziciju gleda kao na poziciju koja podrazumijeva blisku povezanost sa subjektom. Prema tome, ako partner ili zaposlenik društva obavlja dužnost tajnika kompanije za klijenta usluga izražavanja uvjerenja to stvara prijetnju. (Više informacija o pružanju usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja dano je u odjeljku 950., Pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja).

ODJELJAK 924.

ZAPOŠLJAVANJE U KLIJENTU USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 924.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 924.2. Postojanje zapošljavanja u klijentu usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnju temeljem osobnih interesa, zblizenosti ili zastrašenosti. Ovaj odjeljak sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 924.3. P1. Prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti mogla bi nastati ako su sljedeće osobe bile član tima za izražavanje uvjerenja ili partner u društvu:
- direktor ili odgovorna osoba klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenik u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Ograničenja za bivše partnere ili članove timova za izražavanje uvjerenja

- Z924.4.** Ako je bivši partner ili bivši član tima za izražavanje uvjerenja prešao raditi za klijenta usluga izražavanja uvjerenja na poslovima:

- (a) direktora ili odgovorne osobe; ili
- (b) zaposlenika u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, zaposlenika u poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja;

ta osoba neće nastaviti sudjelovati u poslovnim ili profesionalnim aktivnostima društva.

- 924.4. P1. Čak i ako je neka od osoba iz točke Z924.4. počela raditi za klijenta usluga izražavanja uvjerenja na takvoj poziciji i ne nastavi sudjelovati u poslovnim ili profesionalnim aktivnostima društva i dalje bi mogla nastati prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti.
- 924.4. P2. Prijetnja temeljem zblizenosti ili zastrašenosti može nastati ako bivši partner društva prijeđe raditi za subjekta na neku od pozicija iz točke 924.3. P1., a taj subjekt kasnije postane klijent usluga izražavanja uvjerenja koje pruža društvo.
- 924.4. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji uključuju:
- poziciju koju je osoba preuzela kod klijenta;
 - svako uključivanje osobe u buduću rad tima za izražavanje uvjerenja;
 - dužina razdoblja otkako je osoba bila član tima za izražavanje uvjerenja ili partner društva;

- prethodnu poziciju osobe u okviru tima za izražavanje uvjerenja ili društva, na primjer, je li bila odgovorna za održavanje redovitih kontakata s menadžmentom ili osobama nadležnim za upravljanje klijentom.

924.4. P4. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite za razrješavanje takvih prijetnji temeljem zbliženosti ili zastrašenosti uključuju:

- uspostavljanje aranžmana prema kojem osoba nema pravo primati bilo kakve koristi ili plaćanja od društva, osim ako se obavljaju u skladu s unaprijed utvrđenim nepromjenjivim dogovorom;
- uspostavljanje aranžmana prema kojem sva dugovanja društva prema osobi nisu značajna za društvo;
- modificiranje plana angažmana s izražavanjem uvjerenja;
- dodjeljivanje osoba koje posjeduju dovoljno iskustva u radu u odnosu na osobu koja je prešla raditi za klijenta u tim za izražavanje uvjerenja;
- uključivanje primjerenog kontrolora radi provjere rada bivšeg člana tima za izražavanje uvjerenja.

Članovi tima za izražavanje uvjerenja koji stupaju u pregovore o zapošljavanju kod klijenta

Z924.5. Društvo će uspostaviti politike i postupke koji članovima tima za izražavanje uvjerenja nalažu da obavijeste društvo o svom stupanju u pregovore o zaposlenju s klijentom usluga izražavanja uvjerenja.

924.5. P1. Prijetnja temeljem osobnih interesa nastaje ako član tima za izražavanje uvjerenja sudjeluje u angažmanu s izražavanjem uvjerenja znajući da će ili bi mogao nekad u budućnosti prijeći raditi za klijenta.

924.5. P2. Primjer radnje kojom bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnih interesa je isključivanje osobe iz angažmana s izražavanjem uvjerenja.

924.5. P3. Primjer radnje koja bi mogla poslužiti kao mjera zaštite kod rješavanja takve prijetnje temeljem osobnih interesa je uključivanje odgovarajućeg kontrolora radi provjere svih značajnih prosudbi koje je osoba obavila kao član tima.

ODJELJAK 940.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA S KLIJENTOM USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA

Uvod

- 940.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 940.2. Ako je osoba uključena u angažman s izražavanjem uvjerenja koji se ponavlja tokom dužeg razdoblja, mogle bi nastati prijetnje temeljem zblizenosti i osobnih interesa. Ovaj odjeljak sadrži zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 940.3. P1. Prijetnja temeljem zblizenosti mogla bi nastati kao rezultat dugotrajne povezanosti osobe s:
- (a) klijentom usluga izražavanja uvjerenja;
 - (b) višim menadžmentom klijenta usluga izražavanja uvjerenja; ili
 - (c) odnosnim predmetnim pitanjem ili, kod angažmana potvrđivanja informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
- 940.3. P2. Prijetnja temeljem osobnih interesa mogla bi nastati kao rezultat zabrinutosti osobe da će izgubiti višegodišnjeg klijenta usluga izražavanja uvjerenja ili njene zainteresiranosti da zadrži bliski osobni odnos s članom višeg menadžmenta ili osobama nadležnim za upravljanje. Takva prijetnja bi mogla neprimjereno utjecati na prosudbe te osobe.
- 940.3. P3. Čimbenici koji su relevantni za procjenjivanje razine takvih prijetnji temeljem zblizenosti ili osobnih interesa uključuju:
- vrstu angažmana s izražavanjem uvjerenja;
 - koliko dugo je osoba bila član tima za izražavanje uvjerenja, rang te osobe u sklopu tima, te vrstu poslova koje je obavljala, uključujući i to je li takav odnos postojao i dok je osoba bila u prethodnom društvu;
 - u kojoj mjeri rad te osobe usmjerava, provjerava i nadzire osoblje višeg ranga;
 - u kojoj mjeri osoba, uslijed svog ranga, može utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja u smislu, na primjer, donošenja ključnih odluka ili usmjeravanja rada drugih članova tima koji rade na angažmanu;
 - bliskost osobnih odnosa osobe s klijentom usluga izražavanja uvjerenja ili, ako je primjenjivo, njegovim višim menadžmentom;
 - vrstu, učestalost i opseg interakcije između te osobe i klijenta usluga izražavanja uvjerenja;
 - je li došlo do promjena u prirodi ili kompleksnosti odnosnog predmetnog pitanja ili informacija o predmetnom pitanju;
 - je li u skorije vrijeme bilo promjena osobe ili osoba kod klijenta usluga izražavanja uvjerenja koje su odgovorne za odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana

potvrđivanja, za informacije o predmetnom pitanju ili, ako je primjenjivo, višeg menadžmenta.

940.3. P4. Kombinacija dva ili više čimbenika mogla bi dovesti do povećanja ili smanjenja razine prijetnje. Na primjer, prijetnje temeljem zблиženosti koje su se razvile postupno kao rezultat sve bližeg odnosa između ~~neke osobe člana tima za izražavanje uvjerenja~~ i neke osobe iz klijenta usluga izražavanja uvjerenja koja je u poziciji značajno utjecati na odnosno predmetno pitanje ili, kod angažmana potvrđivanja, na informacije o predmetnom pitanju mogle bi se smanjiti ako bi ta osoba prestala raditi za klijenta odlaskom osobe koja je odgovorna strana.

940.3. P5. Primjer radnje kojom bi se mogle ukloniti prijetnje temeljem zблиženosti i osobnih interesa nastale u vezi angažmana je isključivanje osobe iz tima za izražavanje uvjerenja u sklopu rotiranja osoblja.

940.3. P6. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao mjere zaštite kod razrješavanja takvih prijetnji temeljem zблиženosti ili osobnih interesa uključuju:

- promjenu uloge osobe u timu za izražavanje uvjerenja ili vrste i opsega poslova koje obavlja;
- uključivanje odgovarajućeg kontrolora koji nije bio član tima za izražavanje uvjerenja radi provjere rada te osobe;
- provođenje redovitih neovisnih unutrašnjih ili vanjskih provjera kvalitete angažmana.

Z940.4. Ako se društvo odluči da je razinu nastalih prijetnji moguće razriješiti samo tako što će rotiranjem osoblja osobu isključiti iz tima za izražavanje uvjerenja, mora utvrditi primjereno razdoblje tokom kojeg ta osoba neće:

- (a) biti član tima koji radi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja;
- (b) provoditi kontrolu kvalitete angažmana s izražavanjem uvjerenja; ili
- (c) ostvarivati izravan utjecaj na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja.

To razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zблиženosti ili osobnih interesa.

ODJELJAK 950.

PRUŽANJE USLUGA BEZ IZRAŽAVANJA UVJERENJA KLIJENTIMA USLUGA IZRAŽAVANJA UVJERENJA ~~KOJE NISU REVIZIJA I UVID~~

Uvod

- 950.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 950.2. Društva bi mogla pružati cijeli spektar usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja u skladu sa svojim sposobnostima i područjima stručnosti. Pružanje određenih usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela i prijetnje neovisnosti. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira u takvim okolnostima.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z950.3.** Prije nego li društvo prihvati angažman za pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja, dužno je utvrditi bi li pružanje takve usluge moglo stvoriti prijetnju neovisnosti.
- 950.3. P1. Zahtjevi i materijali za primjenu iz ovog odjeljka pomažu društvu kod analiziranja određenih vrsta usluga bez izražavanja uvjerenja i s njima povezanih prijetnji koje bi mogle biti stvorene ako društvo prihvati pružati usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja.
- 950.3. P2. Nove poslovne prakse, evolucija financijskih tržišta i promjene u informatičkoj tehnologiji su samo neka od događanja zbog kojih nije moguće izraditi potpun popis usluga bez izražavanja uvjerenja koje je moguće pružiti klijentu usluga izražavanja uvjerenja. Prema tome, Kodeks ne uključuje iscrpan popis svih usluga bez izražavanja uvjerenja koje bi mogle biti pružene klijentu usluga izražavanja uvjerenja.

Procjenjivanje prijetnji

- 950.4. P1. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine prijetnji nastalih kao rezultat pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja uključuju:
- vrsta, opseg i svrha usluge;
 - stupanj oslanjanja na ishod te usluge u okviru angažmana s izražavanjem uvjerenja
 - pravno i regulatorno okruženje u kojem se usluga pruža;

- hoće li ishod pružanja usluge utjecati na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na pitanja koja se odražavaju u informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja i, ako hoće:
 - u kojoj mjeri će ishod usluge imati značajan ili signifikantan učinak na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja;
 - u kojoj mjeri će klijent usluga izražavanja uvjerenja biti uključen u određivanje značajnih pitanja koja podliježu prosudbi;
- razina stručnosti menadžmenta i osoblja klijenta u odnosu na vrstu usluge koja se pruža.

Značajnost u odnosu na informacije klijenta usluga izražavanja uvjerenja

950.4. P2. Koncept značajnosti u vezi s informacijama o predmetnom pitanju klijenta usluga izražavanja uvjerenja uređen je *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeno izdanje)*, *Angažmani s izražavanjem uvjerenja koji nisu revizija ili uvid u povijesne financijske informacije*. Utvrđivanje značajnosti zahtijeva korištenje profesionalne prosudbe i na njega utječu i kvantitativni i kvalitativni čimbenici, kao i percepcije potreba korisnika za financijskih ili drugih informacija.

Pružanje više usluga bez izražavanja uvjerenja istom klijentu usluga izražavanja uvjerenja

950.4. P3. Društvo bi moglo pružati više usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja. U takvim okolnostima, razmatranje kombiniranih učinaka prijetnji nastalih kao rezultat pružanja tih usluga predstavlja značajan dio procjene prijetnji koju obavlja društvo.

Postupanje s prijetnjama

950.5. P1. Točka 120.10. P2. uključuje opis mjera zaštite. U odnosu na pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga izražavanja uvjerenja, mjere zaštite su radnje koje društvo poduzima, pojedinačno ili skupno, kako bi u biti reduciralo prijetnje neovisnosti na prihvatljivu razinu. U nekim situacijama, ako je prijetnja stvorena zbog pružanja usluge klijentu usluga izražavanja uvjerenja, moguće je da ne postoje mjere zaštite. U takvim situacijama, primjena konceptualnog okvira iz odjeljka 120. zahtijeva da društvo odbije ili prestane pružati usluge bez izražavanja uvjerenja ili da odbije ili prekine angažman s izražavanjem uvjerenja.

Zabrana preuzimanja odgovornosti menadžmenta

Z950.6. Društvo neće preuzeti odgovornosti menadžmenta koje se odnose na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informaciju o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja kojeg obavlja društvo. Ako društvo preuzme odgovornosti menadžmenta kao dio bilo koje druge usluge koju pruža klijentu usluga izražavanja uvjerenja, dužno je osigurati da se ta odgovornost ne odnosi na odnosno predmetno pitanje i, kod angažmana potvrđivanja, na informaciju o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja kojeg obavlja društvo.

- 950.6. P1. Odgovornosti menadžmenta obuhvaćaju kontroliranje, vođenje i usmjeravanje subjekta, uključujući donošenje odluka u vezi sa stjecanjem, raspoređivanjem i kontroliranjem ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa.
- 950.6. P2. Pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja stvara prijetnje temeljem samoprovjere i osobnih interesa ako društvo tijekom pružanja usluge preuzme odgovornosti menadžmenta. U vezi s pružanjem usluge koja se odnosi na **odnosno** predmetno pitanje **i, kod angažmana potvrđivanja**, na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja koje obavlja društvo, preuzimanje odgovornosti menadžmenta također dovodi do prijetnje temeljem zblizenosti, a moglo bi stvoriti i prijetnju temeljem zagovaranja jer društvo postane previše blisko povezano sa stavovima i interesima menadžmenta.
- 950.6. P3. Određivanje je li neka aktivnost odgovornost menadžmenta ovisi o okolnostima i zahtijeva korištenje profesionalne prosudbe. Primjeri aktivnosti koji bi bili smatrani odgovornostima menadžmenta uključuju:
- kreiranje politika i određivanje strateškog usmjerenja;
 - zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika;
 - usmjeravanje i preuzimanje odgovornosti za postupke zaposlenika u vezi s njihovim radom za subjekt;
 - odobravanje transakcija;
 - kontroliranje ili upravljanje bankovnim računima ili ulaganjima;
 - donošenje odluka o tome koje preporuke društva ili trećih strana primijeniti;
 - odgovaranje osobama nadležnim za upravljanje u ime menadžmenta;
 - preuzimanje odgovornosti za oblikovanje, uvođenje, nadziranje i održavanje unutrašnje kontrole.
- 950.6. P4. Davanje savjeta i preporuka koje menadžmentu klijenta usluga izražavanja uvjerenja pomažu u ispunjavanju njihovih obveza ne predstavlja preuzimanje odgovornosti menadžmenta (vidjeti točke od Z950.6. do 950.6. Z3.)
- Z950.7.** Kako bi izbjeglo preuzimanje odgovornosti menadžmenta kod pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga izražavanja uvjerenja koje su povezane s **odnosnim** predmetnim pitanjem **i, kod angažmana potvrđivanja**, informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja, društvo mora biti sigurno da menadžment klijenta donosi sve prosudbe i odluke koje spadaju u njegovu nadležnost. Ovo uključuje osiguravanje da menadžment klijenta:
- (a) imenuje osobu s odgovarajućim sposobnostima, znanjem i iskustvom koja će sve vrijeme odgovarati za odluke klijenta i nadgledati pružanje usluga. Ta osoba, po mogućnosti član višeg menadžmenta, će razumjeti:

- i. ciljeve, sadržaj i rezultate usluga; i
- ii. koje su odgovornosti klijenta, a koje društva.

Međutim, ova osoba nije dužna imati stručnost za pružanje ili ponovo pružanje predmetne usluge;

- (b) obavlja nadzor nad uslugama i procjenjuje jesu li rezultati ostvareni pružanjem usluge adekvatni za potrebe klijenta; i
- (c) prihvaća odgovornost za sve radnje, ako ih ima, koje je potrebno poduzeti u odnosu na rezultate pružanja usluga.

Ostala razmatranja koja treba uzeti u obzir kod pružanja određenih usluga bez izražavanja uvjerenja

950.8. P1. Prijetnja temeljem samoprovjere mogla bi nastati ako je, kod angažmana potvrđivanja, društvo uključeno u izradu informacija o predmetnom pitanju koje ~~će~~ kasnije postanu~~ti~~ informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja. Primjeri usluga bez izražavanja uvjerenja koje bi mogle stvoriti takvu prijetnju temeljem samoprovjere ako se pružaju u odnosu na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja uključuju:

- (a) izradu i pripremanje prospektivnih informacija i naknadno izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja u vezi s njima;
- (b) obavljanje procjene vrijednosti koja čini dio informacija o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja ili se odnosi na njih.

ODJELJAK 990.

IZVJEŠĆA S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

Uvod

- 990.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi identificirala, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 990.2. Ovaj odjeljak sadrži određene modifikacije dijela 4B. koje su dopuštene u određenim okolnostima ako je riječ o angažmanima s izražavanjem uvjerenja koji podrazumijevaju izvješće s ograničenim korištenjem i distribucijom. Angažman za izdavanje izvješća čije korištenje i distribucija su ograničeni u okolnostima opisanim u točki Z990.3. u ovom odjeljku se naziva 'kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja'.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

Z990.3. Ako društvo namjerava izdati izvješće o angažmanu s izražavanjem uvjerenja koji uključuje ograničeno korištenje i distribuciju, zahtjevi u pogledu neovisnosti iz dijela 4B. mogu se modificirati na način koji dopušta ovaj odjeljak, ali samo ako:

- (a) društvo komunicira s namjeravanim korisnicima izvješća o modificiranim zahtjevima u pogledu neovisnosti koji će biti primjenjivani kod pružanja usluge; i
- (b) namjeravani korisnici razumiju svrhu, informacije o predmetnom pitanju i ograničenja izvješća i izričito izraze svoje slaganje s primjenom modifikacija.

990.3. P1. Namjeravani korisnici izvješća razumijevanje svrhe, informacija o predmetnom pitanju i ograničenja izvješća mogli bi steći tako što će, izravno ili neizravno preko predstavnika koji ima odgovarajuća ovlaštenja za postupanje u ime namjeravanih korisnika, sudjelovati u određivanju vrste i opsega angažmana. U oba slučaja, takvo sudjelovanje pomaže društvu da komunicira s namjeravanim korisnicima o pitanjima neovisnosti, uključujući o okolnostima koje su relevantne za primjenu konceptualnog okvira. Ovo također omogućuje društvu da od namjeravanih korisnika dobije suglasnost za modifikacije zahtjeva u pogledu neovisnosti.

Z990.4. Ako su namjeravani korisnici izvješća kategorija korisnika koji nisu pojedinačno određivi po nazivu ili imenu u trenutku utvrđivanja uvjeta angažmana, društvo će ih naknadno obavijestiti o modificiranim zahtjevima u pogledu neovisnosti s kojima se suglasio njihov predstavnik.

990.4.P1 Na primjer, ako su namjeravani korisnici izvješća kategorija korisnika kao što su davatelji kredita u okviru sindiciranog kreditnog aranžmana, društvo bi moglo opisati modificirane zahtjeve u pogledu neovisnosti u dopisu o preuzimanju angažmana koji upućuje predstavniku grupe davatelja kredita. Predstavnik bi taj dopis potom mogao dati na uvid članovima te grupe davatelja kredita kako bi se ispunila obveza društva da upozna korisnike s modifikacijama zahtjeva u pogledu neovisnosti s kojima se predstavnik suglasio.

Z990.5. Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja, sve modifikacije dijela 4B. moraju biti ograničene na one iz točaka Z990.7. i Z990.8.

Z990.6. Ako društvo za istog klijenta također izdaje izvješće s izražavanjem uvjerenja koji ne uključuje ograničeno korištenje i distribuciju, dužno je na taj angažman s izražavanjem uvjerenja primijeniti dio 4B.

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni, obiteljski i osobni odnosi

Z990.7. Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja:

- (a)** relevantne odredbe odjeljaka 910., 911., 920., 921., 922. i 924. mora primjenjivati samo u odnosu na članove angažiranog tima i članove njihovih najužih i užih obitelji;
- (b)** dužno je identificirati, procijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti nastalim uslijed postojanja interesa i odnosa, navedenim u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924., između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i sljedećih članova tima za izražavanje uvjerenja:
 - i. osoba koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i
 - ii. osoba koje obavljaju kontrolu kvalitete angažmana, uključujući one koji obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana;
- (c)** društvo je dužno procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje angažirani tim ima razloga vjerovati da su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa između klijenta usluga izražavanja uvjerenja i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, kako što je navedeno u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924.

990.7. P1. Druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja uključuju osobe koje preporučuju naknadu ili koje izravno nadziru, upravljaju ili obavljaju drugu vrstu nadzora nad partnerom u angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana.

Z990.8. Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja, ono ne smije imati značajan izravan ili značajan neizravan financijski interes u klijentu usluga izražavanja uvjerenja

POJMOVNIK S POPISOM KRATICA

Upotreba jednine u *Međunarodnom kodeksu etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti)* podrazumijeva i množinu i obrnuto a pojmovi imaju značenja navedena u nastavku teksta.

Objašnjenja definiranih pojmova su u Pojmovniku dana redovnim stilom slova, dok se za objašnjenja opisanih pojmova koja imaju posebna značenja u određenim dijelovima Kodeksa ili za dodatna objašnjenja definiranih pojmova koristi kurziv. Sljedeća tabela sadrži i poveznice na pojmove opisane u Kodeksu.

<u>Angažman potvrđivanja</u>	[<u>Attestation engagement</u>]	<p><u>Angažman s izražavanjem uvjerenja u sklopu kojeg strana koja nije profesionalni računovođa u javnoj praksi mjeri ili ocjenjuje odnosno predmetno pitanje u odnosu na određene kriterije. Strana koja nije profesionalni računovođa često i prezentira rezultirajuće informacije o predmetnom pitanju u izvješću ili izjavi. U nekim slučajevima, međutim, te informacije može prezentirati računovođa u izvješću s izražavanjem uvjerenja. Kod angažmana potvrđivanja, zaključak računovođe se bavi time sadrže li informacije o predmetnom pitanju značajne pogrešne prikaze. Zaključak računovođe može biti sročeno tako da se odnosi na:</u></p> <p><u>(a) odnosno predmetno pitanje i primjenjive kriterije;</u></p> <p><u>(b) informacije o predmetnom pitanju i primjenjive kriterije; ili</u></p> <p><u>(a)(c) izjavu odgovarajuće strane.</u></p>
Angažirani partner	[Engagement partner]	Partner ili druga osoba u društvu koja odgovara za angažman i njegovo obavljanje, kao i za izvješće koje se izdaje u ime društva i koja, ako se tako zahtijeva, ima odgovarajuće ovlaštenje od profesionalnog, zakonodavnog ili regulatornog tijela.
Angažirani tim	[Engagement team]	<p>Svi partneri i osoblje koji obavljaju angažman i sve osobe koje je angažiralo društvo ili umreženo društvo radi obavljanja postupaka s izražavanjem uvjerenja u sklopu angažmana. Ovo isključuje vanjske stručnjake koje je angažiralo to društvo ili drugo umreženo društvo.</p> <p>Pojam 'angažirani tim' također isključuje osobe koje rade u funkciji unutarnje revizije klijenta a koje izravno pomažu pri obavljanju angažmana revizije ako vanjski revizor postupa u skladu s zahtjevima MRevS-a 610 (izmijenjen 2013.), <i>Korištenje radom internih revizora</i>.</p>
Angažman s izražavanjem uvjerenja	[Assurance engagement]	Angažman u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi <u>nastoji prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza da bi mogao izraziti izražava</u> zaključak koji je oblikovan s ciljem povećanja stupnja povjerenja namjeravanih korisnika, koji nisu odgovorna stranka, u <u>informacije o predmetnom pitanju (tj. u ishod ocjenjivanja ili mjerenja ili ocjenjivanja odnosno predmetnog pitanja angažmana</u> u odnosu na određene kriterije.

		<p>(MSIU 3000 (izmijenjen) Za upute za angažmane s izražavanjem uvjerenja vidjeti Međunarodni okvir za angažmane s izražavanjem uvjerenja koji je izdao Odbor za međunarodne standarde revizije i izražavanja uvjerenja. Međunarodni okvir za angažmane s izražavanjem uvjerenja opisuje elemente i ciljeve angažmana s izražavanjem uvjerenja koji se provode prema tom standardu, dok Okvir za izražavanje uvjerenja daje opći opis angažmana s izražavanjem uvjerenja, te navodi angažmane u odnosu na koje se primjenjuju Međunarodni revizijski standardi (MRevS-ovi), Međunarodni standardi za angažmane uvida (MSU-ovi) i Međunarodni standardi za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU-ovi)).</p> <p><u>U dijelu 4B, pojam „angažman s izražavanjem uvjerenja“ se odnosi na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili angažmani uvida.</u></p>
Angažman uvida	[Review engagement]	Angažman s izražavanjem uvjerenja koji se obavlja u skladu s Međunarodnim standardima za angažmane uvida ili ekvivalentnim setom standarda, u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi izražava zaključak o tome je li uočio, na temelju postupaka koji ne pružaju sve dokaze koji se zahtijevaju u reviziji, nešto zbog čega smatra da financijski izvještaji nisu, u svim značajnim odrednicama, pripremljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja.
Direktor ili odgovorna osoba	[Director or officer]	Osobe zadužene za upravljanje subjektom ili koje djeluju na ekvivalentnoj poziciji bez obzira na njihov naziv a koje bi se mogle razlikovati od jurisdikcije do jurisdikcije.
Društvo	[Firm]	<p>(a) samostalni profesionalni računovođa, ortaštvo ili korporacija profesionalnih računovođa (revizorsko društvo);</p> <p>(b) subjekt koji kontrolira takve stranke, putem vlasništva, menadžmenta ili na druge načine; i</p> <p>(c) subjekt kojeg kontroliraju takve stranke, putem vlasništva, menadžmenta ili na druge načine.</p> <p>Točke 400.4. i 900.3. objašnjavaju kako se pojam 'društvo' koristi u smislu odgovornosti profesionalnih računovođa i društava da postupaju u skladu s dijelovima 4A. ili 4B.</p>
Financijski interes	[Financial interest]	Interes u vlasničkim ili drugim vrijednosnim papirima, obveznicama, zajmovima ili drugim dužničkim instrumentima nekog subjekta, uključujući prava i obveze stjecanja takvog interesa i derivate izravno povezane s takvim interesom.

Financijski izvještaji	[Financial statements]	<p>Strukturirani prikaz povijesnih financijskih informacija, uključujući povezane bilješke, namijenjen priopćavanju o ekonomskim resursima ili obvezama subjekta u određenom trenutku ili promjenama istih tijekom određenog razdoblja, u skladu s okvirom financijskog izvještavanja. Povezane bilješke uobičajeno obuhvaćaju sažetak značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije. Pojam se može odnositi na cjeloviti skup financijskih izvještaja, ali i na pojedinačni izvještaj kao što je bilanca ili izvještaj o prihodima i rashodima s povezanim objašnjavajućim bilješkama.</p> <p><u>Pojam se ne odnosi na konkretne elemente, konta ili stavke financijskog izvještaja.</u></p>
Financijski izvještaji o kojima društvo treba izraziti mišljenje	[Financial statements on which the firm will express an opinion]	U slučaju pojedinačnog subjekta, financijski izvještaji tog subjekta. U slučaju konsolidiranih financijskih izvještaja, poznatih i pod nazivom financijski izvještaji grupe, konsolidirani financijski izvještaji.
Financijski izvještaji posebne namjene	[Special purpose financial statements]	Financijski izvještaji sastavljeni u skladu s okvirom za financijsko izvještavanje koji je oblikovan za zadovoljenje potreba određenih korisnika za financijskim informacijama.
<u>Informacije o predmetnom pitanju</u>	<u>[Subject matter information]</u>	<u>Ishod mjerenja ili ocjene odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na kriterije, tj. informacije koje rezultiraju iz primjene kriterija na odnosno predmetno pitanje.</u>
<u>Izravni angažman</u>	<u>[Direct engagement]</u>	<u>Angažman s izražavanjem uvjerenja u sklopu kojeg profesionalni računovođa u javnoj praksi mjeri ili ocjenjuje odnosno predmetno pitanje u odnosu na primjenjive kriterije i prezentira rezultirajuće informacije o predmetnom pitanju kao dio izvješća s izražavanjem uvjerenja ili uz njega. Kod izravnog angažmana, zaključak računovođe se bavi iskazanim ishodom mjerenja ili ocjene odnosnog predmetnog pitanja u odnosu na kriterije.</u>
Izravni financijski interes	[Direct financial interest]	<p>Financijski interes:</p> <p>(a) koji je u izravnom vlasništvu i pod kontrolom pojedinca ili subjekta (uključujući one kojima na diskrecijskoj osnovi upravljaju drugi); ili</p> <p>(b) koji je u posrednom vlasništvu preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade, fonda ili drugog posrednika nad kojim pojedinac ili subjekt ima kontrolu ili mogućnost utjecati na odluke o ulaganjima.</p>

Klijent revizije	[Audit client]	<p>Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman revizije. Ako je klijent revizije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se uvijek podrazumijevaju i s njime povezani subjekti. Ako klijent revizije nije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se podrazumijevaju oni povezani subjekti nad kojima klijent revizije ima izravnu ili neizravnu kontrolu (<i>vidjeti i točku Z400.20.</i>).</p> <p><i>U dijelu 4A., pojam 'klijent revizije' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'klijenta uvida'.</i></p>
Klijent usluga izražavanja uvjerenja	[Assurance client]	<p><u>Odgovorna strana i također, kod angažmana potvrđivanja, strana koja odgovara za informacije o predmetnom pitanju (koja može biti ista osoba kao i odgovorna strana). Odgovorna strana koja je osoba ili osobe koje:</u></p> <p>(a) u angažmanu s izravnim izvještavanjem odgovaraju za predmet angažmana; ili</p> <p>(b) u angažmanu temeljenom na tvrdnji odgovaraju za informacije o predmetu angažmana a mogu odgovarati i za predmet angažmana.</p>
Klijent uvida	[Review client]	Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman uvida.
Ključni revizijski partner	[Key audit partner]	Angažirani partner, osoba odgovorna za provjeru kontrole kvalitete angažmana i drugi partneri u reviziji, ako postoje, koji u sklopu angažiranog tima donose ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima društvo treba izraziti mišljenje. Ovisno o okolnostima i ulozi osoba koje sudjeluju u reviziji, 'drugi partneri u reviziji' bi mogli uključivati, na primjer, partnere u reviziji odgovorne za značajna ovisna društva ili ogranke.
<u>Kriteriji</u>	<u>[Criteria]</u>	<u>Određene vrijednosti (benchmark) koje se koriste za mjerenje ili ocjenjivanje odnosno predmetnog pitanja u angažmanu s izražavanjem uvjerenja. 'Primjenjivi kriteriji' su kriteriji koji se koriste za neki konkretni angažman.</u>
Konceptualni okvir	[Conceptual framework]	<i>Opis pojma naveden je u odjeljku 120.</i>
Kvalificirani angažman revizije	[Eligible audit engagement]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki 800.2. za potrebe odjeljka 800.</i>

Kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja	[Eligible assurance engagement]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki 990.2. za potrebe odjeljka 990.</i>
Mjere zaštite	[Safeguards]	Mjere zaštite su radnje koje, pojedinačno ili skupno profesionalni računovođa poduzima radi učinkovite redukcije prijetnji pridržavanju temeljnih načela na prihvatljivu razinu. <i>Opis ovog pojma naveden je u točki 120.10. P2.</i>
Mjeritelj ili procjenitelj	Measurer or evaluator	Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja koji nisu revizijski angažmani i angažmani uvida, strana, odnosno strane koje mjere ili ocjenjuju predmet angažmana u odnosu na određene kriterije.
Moglo bi	[Might]	Ovaj pojam se u Kodeksu koristi radi izražavanja mogućnosti pojave određenog pitanja, nastanka događaja ili poduzimanja radnje. Pojam ne pripisuje određeni stupanj mogućnosti ili vjerojatnosti kada se koristi u vezi s prijetnjom, budući da procjena razine prijetnje ovisi o činjenicama i okolnostima koje su vezane za konkretno pitanje, događaj ili radnju.
Mogu/imaju pravo	[May]	Ovaj izraz se u Kodeksu koristi za davanje dopuštenja za poduzimanje konkretne radnje u određenim okolnostima, uključujući izuzeća od postupanja po zahtjevu. Pojam se ne koristi za izražavanje mogućnosti.
Mreža	[Network]	Veća struktura: c) koja je usmjerena na suradnju; i d) koja je jasno usmjerena na diobu profita ili troškova ili dijeli zajedničko vlasništvo, kontrolu ili menadžment, zajedničke politike i postupke kontrole kvalitete, zajedničku poslovnu strategiju, koja koristi zajednički naziv kao brend ili značajan dio profesionalnih resursa
Najuža obitelj	[Immediate family]	Supružnik (ili ekvivalent) ili uzdržavani član obitelji.
Neizravni financijski interes	[Indirect financial interest]	Financijski interes krajnjeg korisnika u neizravnom vlasništvu preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade ili drugog posrednika nad kojim osoba ili subjekt nema kontrolu ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima.

Neovisnost	[Independence]	<p>Neovisnost obuhvaća:</p> <p>(a) neovisnost mišljenja – stanje svijesti koje omogućava izražavanje zaključka bez utjecaja koji kompromitiraju profesionalnu prosudbu, čime se pojedincu omogućava djelovanje s integritetom, objektivno i s profesionalnim skepticizmom;</p> <p>(b) neovisnost u nastupu – izbjegavanje činjenica i okolnosti koje su toliko značajne da bi razumna i informirana treća strana vjerojatno zaključila da je kompromitiran integritet, objektivnost ili profesionalni skepticizam društva ili člana revizijskog tima ili tima za izražavanje uvjerenja.</p> <p><i>Kao što to propisuju točke 400.5. i 900.4., svako opisivanje pojedinca ili društva kao 'neovisnih' znači da su usklađeni s odredbama dijela 4A. i 4B, ovisno što je primjenjivo.</i></p>
Nepridržavanje zakona i regulative (profesionalni računovođe u gospodarstvu)	[Non-compliance with laws and regulations, Professional Accountants in Business]	<p>Nepridržavanje zakona i regulative (u daljem tekstu: nepridržavanje) obuhvaća svaki propust ili djelovanje, namjerno ili nenamjerno, suprotno važećim zakonima i regulativi koje počine sljedeće osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> (e) organizacija koja zapošljava profesionalnog računovođu; (f) osobe nadležne za upravljanje tom poslodavnom organizacijom; (g) menadžment poslodavne organizacije; ili (h) drugi pojedinci koji rade za tu poslodavnu organizaciju ili postupaju po njenim uputama. <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 260.5. P1.</i></p>
Nepridržavanje zakona i regulative (profesionalni računovođe u javnoj praksi)	[Non-compliance with laws and regulations, Professional Accountants in Public Practice]	<p>Nepridržavanje zakona i regulative obuhvaća svaki propust ili djelovanje, namjerno ili nenamjerno, suprotno važećim zakonima i regulativi koje počine sljedeće osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> (e) klijent; (f) osobe nadležne za upravljanje klijentom; (g) menadžment klijenta; ili (h) drugi pojedinci koje rade za klijenta ili postupaju po njegovim uputama. <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 360.5. P1.</i></p>
Odgovarajući kontrolor	[Appropriate reviewer]	<p>Odgovarajući kontrolor je profesionalac koji ima potrebno znanje, vještine, iskustvo i ovlaštenja za obavljanje pregleda relevantnih obavljenih poslova ili pruženih usluga na objektivan način. Ova osoba mogla bi biti profesionalni računovođa.</p> <p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 300.8. P4.</i></p>

<u>Odgovorna strana</u>	<u>[Responsible party]</u>	<u>Kod angažmana s izražavanjem uvjerenja to je strana koja odgovara za odnosno predmetno pitanje.</u>
Oglašavanje	[Advertising]	Priopćivanje javnosti informacija o uslugama ili vještinama koje nudi profesionalni računovođa u javnoj praksi s namjerom pribavljanja klijenata profesionalnih usluga.
Osobe zadužene za upravljanje ²	[Those charged with governance]	Osoba/e ili organizacija/e (na primjer korporativni povjerenik) s odgovornošću za nadziranje strateškog usmjerenja subjekta i obveza povezanih s odgovornostima subjekta. To uključuje nadziranje postupka financijskog izvještavanja. U nekim jurisdikcijama, osobe zadužene za upravljanje kod određenih subjekata mogle bi uključivati menadžersko osoblje, na primjer, izvršne članove upravnog odbora subjekta iz privatnog ili javnog sektora ili vlasnika-menadžera.
Postojeći računovođa	[Existing accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji je trenutno imenovan za obavljanje revizije ili koji obavlja računovodstvene, porezne, savjetodavne ili slične profesionalne usluge nekom klijentu.
Poticaaj	[Inducement]	<p>Financijski interes koji drži krajnji korisnik preko kolektivnog investicijskog modusa, imovine, zaklade ili drugog posrednika nad kojim osoba ili subjekt nema kontrolu ili mogućnost utjecanja na odluke o ulaganjima</p> <p>Predmet, situacija ili radnja koja se koristi radi utjecanja na ponašanje druge osobe, ali ne nužno s namjerom da taj utjecaj bude neprimjeren.</p> <p><i>Poticaaj može biti sve od manjih ugošćivanja između poslovnih kolega (kod profesionalnih računovođa u gospodarstvu) ili između profesionalnih računovođa i postojećih ili potencijalnih klijenata (kod profesionalnih računovođa u javnoj praksi) do radnji koje vode nepridržavanju zakona i regulative.</i></p> <p><i>Poticaaji mogu imati različite oblike, na primjer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • darovi; • ugošćivanje; • zabava; • donacije u političke ili dobrotvorne svrhe; • pozivanje na prijateljstvo i lojalnost; • osiguravanje radnog mjesta ili pružanje sličnih poslovnih prilika; • preferencijalni tretman, prava ili privilegije.

² Engleski pojam "Those charged with governance" uobičajeno se prevodi kao „osobe zadužene za upravljanje“ iako bi prijevod „osobe zadužene za nadzor“ bio primjereniji jer kod nas prevladava dualistički ustroj organa upravljanja društava kapitala (napomena prevoditelja).

Povezani subjekt	[Related entity]	<p>Subjekt koji je s klijentom povezan na jedan od sljedećih načina:</p> <p>(a) subjekt koji ima izravnu ili neizravnu kontrolu nad klijentom, ako je klijent značajan takvom subjektu;</p> <p>(b) subjekt koji ima izravni financijski interes u klijentu, ako taj subjekt ima značajan utjecaj na klijenta i interes u klijentu je značajan takvom subjektu;</p> <p>(c) subjekt nad kojim klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu;</p> <p>(d) subjekt u kojem klijent ili subjekt povezan s klijentom pod (c) ima izravni financijski interes koji mu omogućava značajan utjecaj nad takvim subjektom i interes je značajan klijentu i povezanom subjektu pod (c); i</p> <p>(e) subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom s klijentom ('sestrinski subjekt'), ako su i sestrinski subjekt i klijent oboje značajni subjektu koji kontrolira klijenta i sestrinski subjekt.</p>
Povijesne financijske informacije	[Historical financial information]	Informacije izražene u financijskim terminima u vezi s određenim subjektom, prvenstveno izvedene iz njegovog računovodstvenog sustava o ekonomskim događajima nastalim u prošlim razdobljima ili o ekonomskim stanjima ili okolnostima u određenim vremenskim točkama u prošlosti.
Predloženi računovođa	[Proposed accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji razmatra prihvaćanje angažmana revizije ili angažman za pružanje računovodstvenih, poreznih, savjetodavnih ili sličnih profesionalnih usluga budućem klijentu (ili, u određenim slučajevima, već postojećem klijentu).
<u>Odnosno predmetno pitanje</u>	<u>[Underlying subject matter]</u>	<u>Pojava koja se mjeri ili ocjenjuje na temelju određenih kriterija.</u>
Prethodni računovođa	[Predecessor accountant]	Profesionalni računovođa u javnoj praksi koji je posljednji bio imenovan za angažman revizije ili pružao računovodstvene, porezne, savjetodavne ili slične profesionalne usluge klijentu, u uvjetima kada nema postojećeg računovođe.
Prihvatljiva razina	[Acceptable level]	Razina u odnosu na koju bi profesionalni računovođa primjenjujući test razumne i informirane treće strane vjerojatno zaključio da se pridržava temeljnih načela.
Prijetnje	[Threats]	<p><i>Opis ovog pojma naveden je u točki 120.6. P3. i uključuje sljedeće kategorije:</i></p> <p><i>Osobni interes 120.6. P3. (a);</i></p>

		<p><i>Samoprovjera</i> 120.6. P3. (b);</p> <p><i>Zagovaranje</i> 120.6. P3. (c);</p> <p><i>Zbliženost</i> 120.6. P3. (d);</p> <p><i>Zastrašenost</i> 120.6. P3. (e).</p>
Profesionalna aktivnost	[Professional activity]	Aktivnost koja zahtijeva vještine iz računovodstva ili srodnih područja koju obavlja profesionalni računovođa, uključujući računovodstvo, reviziju, poreze, poslovodno savjetovanje i upravljanje financijama.
Profesionalne usluge	[Professional services]	Profesionalne aktivnosti koje se obavljaju za klijenta.
Profesionalni računovođa	[Professional accountant]	<p>Osoba koja je član organizacije članice IFAC-a.</p> <p><i>U dijelu 1., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na pojedince profesionalne računovođe u gospodarstvu i na profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.</i></p> <p><i>U dijelu 2., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na profesionalne računovođe u gospodarstvu.</i></p> <p><i>U dijelovima 3., 4A. i 4B., pojam 'profesionalni računovođa' odnosi se na profesionalne računovođe u javnoj praksi i njihova društva.</i></p>
Profesionalni računovođa u gospodarstvu	[Professional accountant in business]	Profesionalni računovođa koji radi u sektorima trgovine, industrije, uslužnih djelatnosti, javnom sektoru, sektoru obrazovanja, neprofitnom sektoru ili u regulatornim ili profesionalnim tijelima, a koji bi mogao biti zaposlenik, dobavljač, partner, direktor (izvršni ili neizvršni), vlasnik-direktor ili volonter.
Profesionalni računovođa u javnoj praksi	[Professional accountant in public practice]	<p>Profesionalni računovođa u društvu koje pruža profesionalne usluge, neovisno o funkcionalnoj klasifikaciji (na primjer, revizija, oporezivanje ili savjetovanje).</p> <p><i>Pojam 'profesionalni računovođa u javnoj praksi' odnosi se i na društva profesionalnih računovođa u javnoj praksi.</i></p>
Provjera kontrole angažmana	[Engagement quality control review]	Postupak oblikovan radi objektivnog ocjenjivanja, u vrijeme ili prije izdavanja izvješća ili prije značajnih prosudbi koje je stvorio i zaključaka do kojih je došao angažirani tim prilikom formuliranja izvješća.
Razdoblje angažmana (za angažmane s izražavanjem	[Engagement period, Assurance Engagements]	Razdoblje angažmana počinje kada tim za izražavanje uvjerenja počne pružati usluge izražavanja uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana. Razdoblje angažmana završava kada se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje

uvjerenja koji nisu angažmani revizije ili uvida)	Other than Audit and Review Engagements]	angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kada jedna od strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja.
Razdoblje angažmana (za angažmane revizije i uvida)	[Engagement period, Audit and Review Engagements]	Razdoblje angažmana počinje kada revizijski tim počne obavljati reviziju. Razdoblje angažmana završava kada se izda revizijsko izvješće. Kod ponavljajućih angažmana, trajanje angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kada jedna od stranaka obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kada se izda završno revizijsko izvješće.
Razdoblje kontinuiranog rada	[Time-on period]	Opis ovog pojma naveden je u točki Z540.5.
Razdoblje mirovanja	[Cooling-off period]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točki Z540.5. za potrebe točaka od Z540.11. do Z540.19.</i>
Razumna i informirana treća strana Test razumne i informirane treće strane	[Reasonable and informed third party] [Reasonable and informed third party test]	<i>Test razumne i informirane treće strane odnosi se na razmatranje profesionalnog računovođe o tome bi li druga osoba vjerojatno donijela iste zaključke kao on. Takvo razmatranje se obavlja iz gledišta razumne i informirane treće strane koja odvaguje sve relevantne činjenice i okolnosti koje su u trenutku donošenja zaključaka poznate računovođi ili bi se razumno moglo očekivati da su poznate računovođi. Razumna i informirana treća strana ne mora biti računovođa, ali treba imati relevantno znanje i iskustvo kako bi mogla razumjeti i nepristrano procijeniti primjerenost zaključaka do kojih je računovođa došao.</i> <i>Ti su pojmovi opisani u točki Z120.5 P4.</i>
Revizija	[Audit]	<i>U dijelu 4A., pojam 'revizija' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'uvid'.</i>
Revizijski angažman	[Audit engagement]	Angažman s razumnim uvjerenjem u kojem profesionalni računovođa u javnoj praksi daje mišljenje o tome jesu li financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, sastavljeni (ili pružaju li istinit i fer prikaz ili fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama) u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, kao što je angažman koji se obavlja u skladu s <i>Međunarodnim revizijskim standardima</i> . To uključuje zakonsku reviziju koju zahtijevaju zakoni ili druga regulativa. <i>U dijelu 4A., pojam „revizijski angažman“ primjenjuje se u jednakom značenju i na „angažman uvida“.</i>

		<p><i>i dužna pažnja</i> Z113.1.;</p> <p><i>povjerljivost</i> Z114.1.;</p> <p><i>profesionalno ponašanje</i> Z115.1.</p>
Tim za izražavanje uvjerenja	[Assurance team]	<p>(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu s izražavanjem uvjerenja;</p> <p>(b) sve druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući:</p> <p>i. osobe koje preporučuju nagradu za angažiranog partnera ili koje obavljaju izravan nadzor, upravljaju ili na drugi način nadziru partnera na angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana;</p> <p>ii. osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima i specifičnostima za pojedine djelatnosti, transakcije ili događaje za potrebe angažmana s izražavanjem uvjerenja; i</p> <p>iii. osobe koje osiguravaju kontrolu kvalitete angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući one koje obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana.</p>
Tim za uvid	[Review team]	<p>(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu uvida; i</p> <p>(b) sve druge osobe unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida, uključujući:</p> <p>i. osobe koje preporučuju nagradu, ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem angažmana, uključujući one koji su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta);</p> <p>ii. osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima za potrebe angažmana;</p> <p>iii. osobe koje osiguravaju kontrolu kvalitete angažmana, uključujući one koje obavljaju provjeru kontrole kvalitete angažmana; i</p> <p>(c) svi oni unutar umreženog društva koji mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida.</p>
Umreženo društvo	[Network firm]	<p>Društvo ili subjekt koji pripada nekoj mreži.</p> <p><i>Za više informacija, vidjeti točke od 400.50. P1. do 400.54.P1.</i></p>
Ured	[Office]	<p>Zasebna podgrupa, bilo da je organizirana na temelju zemljopisnih obilježja ili prema vrsti poslova.</p>

IZMJENE I DOPUNE DIJELA 4B. KODEKSA ZA POTREBE USKLAĐIVANJA S POJMOVIMA I KONCEPTIMA IZ
MEĐUNARODNOG STANDARDA ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA 3000 (IZMIJENJEN)

Uvjetovana naknada	[Contingent fee]	Naknada koja se obračunava prema unaprijed utvrđenoj osnovi povezanoj s ishodom transakcije ili rezultatima usluga koje je društvo obavilo. Naknada koju odredi sud ili drugo tijelo javne uprave ne smatra se uvjetovanom naknadom.
Uvršteni subjekt	[Listed entity]	Subjekt čije dionice ili dužnički financijski instrumenti kotiraju ili su uvršteni na priznatoj burzi ili se njima trguje prema pravilima priznate burze ili drugog jednakog tijela.
Uža obitelj	[Close family]	Roditelj, dijete ili brat/sestra koji nisu članovi najuže obitelji.
Vanjski stručnjak	[External expert]	Osoba (koja nije partner ili član profesionalnog osoblja, uključujući i privremenog osoblja društva ili umreženog društva) ili organizacija koja raspolaže vještinama, znanjem i iskustvom u područjima koja nisu računovodstvo ili revizija, čiji rad u tim područjima se koristi kao pomoć profesionalnom računovođi u pribavljanju dostatnih i primjerenih dokaza.
Viši profesionalni računovođa u gospodarstvu	[Senior professional accountant in business]	Viši profesionalni računovođe u gospodarstvu su direktori, voditelji ili iskusni zaposlenici koji mogu značajno utjecati na i donositi odluke o pribavljanju, raspoređivanju i nadzoru ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa poslodavne organizacije. <i>Opis ovog pojma naveden je u točki 260.11. P1.</i>
Značajna šteta	[Substantial harm]	<i>Opis ovog pojma naveden je u točkama 260.5. P3. i 360.5. P3.</i>

POPIS KORIŠTENIH KRATICA I STANDARDA NA KOJE SE KODEKS POZIVA

POPIS KRATICA

Kratika	Značenje
COSO (engl. skr.)	Odbor organizacija-sponzora <i>Treadway</i> komisije
CoCo (engl. skr.)	Kriteriji kontrole Certificiranih profesionalnih računovođa Kanade
IAASB (engl. skr.)	Odbor za međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja
IESBA (engl. skr.)	Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe
IFAC (engl. skr.)	Međunarodna federacija računovođa
MRevS-ovi	Međunarodni revizijski standardi
MSIU-ovi	Međunarodni standardi za angažmane s izražavanjem uvjerenja
MSKK-ovi	Međunarodni standardi kontrole kvalitete
MSU-ovi	Međunarodni standardi za angažmane uvida
Okvir za izražavanje uvjerenja	Međunarodni okvir za angažmane s izražavanjem uvjerenja

POPIS STANDARDA NA KOJE SE KODEKS POZIVA

Standard	Puni naziv
MRevS 320	Značajnost u planiranju i obavljanju revizije
MRevS 610 (izmijenjen 2013.)	Korištenje radom internih revizora
MSIU 3000 (izmijenjen)	Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida u povijesnih financijskih informacija
MSKK 1	Kontrola kvalitete za društva koja obavljaju reviziju i uvide u financijske izvještaje i ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i povezane usluge
MSU 2400 (izmijenjen)	Angažmani uvida u povijesne financijske izvještaje

International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards), konačne nacрте, konzultacijske dokumente i ostale publikacije IESBA objavljuje i autorska prava na njih ima IFAC.

IESBA i IFAC ne prihvaćaju odgovornost za štetu uzrokovanu bilo kojoj osobi koja postupа ili se suzdržava od postupanja u skladu s materijalima iz ove publikacije, bez obzira je li ta šteta prouzrokovana nepažnjom ili je nastala na neki drugi način.

Nazivi 'International Ethics Standards Board for Accountants', '*International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)*', 'International Federation of Accountants', 'IESBA', 'IFAC', IESBA logo i IFAC logo su zaštitni znakovi IFAC ili registrirani zaštitni znakovi i oznake usluga IFAC u Sjedinjenim Američkim Državama i drugim zemljama.

Copyright © Januar, 2020. International Federation of Accountants (IFAC). Sva prava pridržana. Za svako umnožavanje/reproduciranje, pohranjivanje, prijenos ili korištenje ovog dokumenta za druge slične namjene, osim u slučaju korištenja za osobne potrebe nekomercijalne prirode, potrebno je tražiti pisano dopuštenje IFAC. Kontakt e-mail adresa: permissions@ifac.org.

ISBN: 978-1-60815-428-9

Ovu publikaciju „*Izmjene i dopune Dijela 4B. Kodeksa za potrebe usklađivanja s pojmovima i konceptima iz Međunarodnog standarda za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen)*“ od International Ethics Standards Board for Accountants, a koju je u siječnju 2020. na engleskom jeziku objavio International Federation of Accountants, u siječnju 2021. je na hrvatski jezik prevela Hrvatska revizorska komora i reproducira je uz dopuštenje IFAC. Postupak prevođenja *Izmjena i dopuna Dijela 4B. Kodeksa za potrebe usklađivanja s pojmovima i konceptima iz Međunarodnog standarda za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen), izdanje siječanj 2020.*, razmatrao je IFAC i prijevod je objavljen u skladu s dokumentom „Izjava o politici - politika prevođenja i objavljivanja publikacija od strane International Federation of Accountants“ Odobreni tekst *Izmjena i dopuna Dijela 4B. Kodeksa za potrebe usklađivanja s pojmovima i konceptima iz Međunarodnog standarda za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen), izdanje siječanj 2020.*, je izdanje koje je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne snosi odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda, niti za postupanje koje bi moglo proizaći iz njega.

Tekst na engleskom jeziku *Izmjene i dopune Dijela 4B. Kodeksa za potrebe usklađivanja s pojmovima i konceptima iz Međunarodnog standarda za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen), izdanje siječanj 2020.* © 2020. International Federation of Accountants (IFAC). Sva prava pridržana.

Tekst na hrvatskom jeziku *Izmjene i dopune Dijela 4B. Kodeksa za potrebe usklađivanja s pojmovima i konceptima iz Međunarodnog standarda za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen), izdanje siječanj 2020.* © 2020. International Federation of Accountants (IFAC). Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: *Revisions to Part 4B of the Code to Reflect Terms and Concepts Used in International Standard on Assurance Engagements 3000 (Revised)*.

ISBN: 978-1-60815-428-9

Izdavač:





**International
Ethics Standards
Board for Accountants®**

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.ethicsboard.org